

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ
MERKEZ KOMİTESİ
United Communist Party of Turkey
Central Committee

Düisburg.27.3.1990

Değerli yoldaşlar,

Partimizin örgütsel durumu ve birlik konusuna ilişkin görüşler (Taslak) ektedir. Bu konularda parti örgütlerimizin görüşleri istenmektedir. Metinlerde belirtildiği gibi parti örgütlerimiz görüşlerini en geç 10 Nisan 1990 tarihine kadar Türkiye'ye, bir örneğinin de Düisburg'taki adresimize ulaştırmak durumundadırlar. (Türkiye için Adımlar gazetesine Fax ile iletilebilir.)

Ayrıca Türkiye'de 21-22 Nisan'da yapılacak toplantıya olanaklı olan yerlerden temsilcilerini belirleyip göndermeleri gerekmektedir.

Bilgi edinmeniz dileğiyle yoldaşça selamlarımızla.

TBKP Başkan Yardımcısı

Mehmet Karaca

TBKP Genel Sekreter Yardımcısı

Osman Sakalsız

Düisburg Fax No: 203-339229

Adımlar Fax No: 90.1 5161179

29.5.1990 - 05.10
Fax
5700

1

24.3.1990

BİRLİK SÜRECİNDE İZLENECEK POLİTİKA ÜZERİNE YAKLAŞIMLAR

(TASLAK)

YASAL, ÇABDAŞ MARKSİST PARTİNİN MİSYONU, KİMLİĞİ VE YÖNELECEĞİ
POLİTİK AMAÇLAR NASIL TANIMLANMALI SORUNUNA İLİŞKİN
YAKLAŞIMLAR:

Kurulacak parti, sürece katılan marksist örgüt, çevre ve kişilerin basit bir toplamına değil, yeni nitelikte bir sentezi ifade etmelidir. Bu sentezi gerçekleştirmek için Türkiye Marksist Hareketinde ortaya çıkmış eskiye dayalı ayrılıkların aşılması zorunludur. Ortaya çıkan bölünmenin politik nedenleri 80 öncesinde yatıyor ve eskinin ayrılıklarına dayanıyor. Bu nedenlerin kaynağında Türkiye Marksist Hareketinde egemen olan öncülük anlayışı, hegemonyacı tutumlar, Komintern'in Stalinist gelenekleri ve ülkenin anti-demokratik dayatmacı politik kültürünün etkileri rol oynamıştır. Yeni nitelikte bir sentezi gerçekleştirirken bu anlayışları ve geleneği aşmak gerekiyor.

80'li yılların ortalarından itibaren yükselen birlik istemine yanıt verme ve eskiye ait olumsuz gelenekleri aşma yönünde olumlu çabalar ortaya çıktı. TİP ve TKP arasında gerçekleşen birlik bu açıdan büyük önem taşıyor. Bunun yanı sıra birleşik parti amacıyla değişik platformlarda sürdürülen arayış çabaları gelişen sürece olumlu katkılar yaptı. Günümüz dünyasında yaşanan hızlı değişim ve marksizmin kendisini yenileme çabaları olumsuz geleneği aşmak için bize yeni olanaklar sağlıyor.

Biraraya gelmemizin amacı, kimi zaman birleşik Marksist Parti kurmak, kimi zamanda ilk seçimlere katılacak sol parti kurmak olarak tanımlanıyor. Bunlar doğru, ancak başlatmayı düşündüğümüz birlik sürecinin amacını tarif etmekte yetersiz kalmaktadır. Birlik sürecinin amacını, marksistlerin elbirliği ile 1990 Türkiye'sinin ihtiyaçlarına yanıt verecek ve sorunlarına çözüm bulacak yasal partisini kurmak olarak tanımlamak gerekiyor. Nisan ayı içinde yapılacak geniş toplantıda kamuoyuna deklere edeceğimiz kararlılık, birlikte bu nitelikte bir parti kurma ve bunun hazırlıklarına başlama konusunda ki kararlılığımızı ifade etmek olmalıdır.

Kurulacak partinin yöneleceği amaçlar bakımından kamuoyuna, aşağıdaki sorunları çözme iddiası ile ve bunu gerçekleştirecek somut politikalar ile çıkmalıyız:

- 1-) Hızla değişen ve gelişen günümüz dünyasında Türkiye'nin yeri ve rolü somut olarak ortaya konulmalıdır.
- 2-) Türkiye'de yeni tür katılmacı bir demokrasiyi gerçekleştirecek, sivil ve laik toplumu kuracak ve Kürt sorununu çözecek bir parti olduğu ifade edilmelidir.
- 3-) Alternatif bir ekonomik politika ortaya konulmalıdır.
- 4-) Eğitim ve sağlık sorunlarının çözümü için somut politikalar belirlenmelidir.
- 5-) Parti, kadının özgürleşmesini sağlayacak politikaları

savunarak kamuoyunun önüne çıkmalıdır.

6-) Parti, doğayı korumak için ne yapacağını ortaya koymalıdır.

7-) Türkiye'de çağdaş, yeni bir kültürün yaratılmasını sağlayacak politikalar belirlenmelidir.

8-) Parti, kuruluş sürecinden başlayarak muhalefet ve iktidara, mücadelesinin bütün aşamalarında hiçbir politik kaygı göstermeksizin her türlü baskıya, sökürüye, eşitsizliğe, hoşgörüsüzlüğe ve hegemonyacılığa karşı mücadele edecek bir parti olduğunu ve temel amacı olan demokratik, insancıl sosyalizmin bu mücadelenin doğal sonucu olarak ortaya çıkacağını ortaya koymalıdır.

Kurulacak parti, geniş işçi, kafa ve kol emekçilerinin, onların cinsiyet, ulusal köken ve politik düşünce farkı, gözetmeksizin çıkarlarına savunan bir parti olarak belirlenmelidir. Toplumda varolan bütün diğer sınıfların meşru çıkarlarına dikkate alacağını ve toplumsal gelişmenin ihtiyaçlarına en başa alacağını ifade etmelidir. Kendisini

bütün özgürleşme akımlarına açık bir parti olarak tanımlamalıdır.

Bu parti, düzen karşıtı barış ve demokratik değişim yanlısı güç ve hareketlerden biri olarak, bunların üzerinde birleşecekleri politik doğrultuları ortaya koymak, bu güçler arasında dialog ve işbirliğinin gelişmesine, yeni bir demokratik kültürün yaşama geçirilmesine katkıda bulunmalıdır.

PARTİ ANLAYIŞINA İLİŞKİN YAKLAŞIMLAR:

Birlikte kurmayı amaçladığımız parti bütünüyle demokratik bir yapıya ve iç işleyişe sahip olmalıdır. Farklı görüşler bir zenginlik kaynağı olarak ele alınmalı, bütün üyelerin kendilerini özgürce ifade etmeleri, parti politikalarının belirlenmesi ve karar alma süreçlerine örgütlü katılımı sağlanmalı ve parti içinde bütün organlar demokratik seçimler yoluyla belirlenmelidir. Parti içinde azınlığın kendisini parti platformlarında özgürce ifade etme ve çoğunluk olma hakkı garanti altına alınmalıdır. Açıklık ve saydamlık partinin temel niteliği olmalıdır. Açık ve demokratik bir parti olabilmek ancak çağdaş ve modern araçların kullanılabilmesiyle olanaklıdır. Özellikle partinin faaliyeti ile ilgili enformasyon toplamak ve bütün üyelere ulaştırılmasını sağlamak demokratik ve açık bir parti olabilmeyi temel koşuludur.

Partide görüşlerde çeşitlilik ve harekette birlik ilkesi yaşama geçmelidir. Ülke çapında bütünsel bir politika izleyebilmek ve toplumsal yaşamda dönüştürücü bir rol oynayabilmek için politik merkez zorunludur. Önemli olan bu politik merkezin oluşum ve çalışma tarzının demokratik olmasıdır.

Türkiye geleneksel toplumdaki modern topluma geçiş süreci yaşanıyor. Bu nedenle toplumda olduğu gibi partide de eski ve yeni, geleneksel işçi ve emekçi sınıflar ile modern işçi sınıfı ve yeni sosyal katmanlar, bunlara ait değerler ve ilişkiler birarada olacaktır. Bu nedenle partinin yapısı ve

3

kimliği saf, durağan değil, sürekli yeniye ve ileriye doğru değişen ve dinamik bir anlayış üzerinde temellendirilmelidir. Önemli olan her aşamada, yönelimin nereye doğru olacağının somut olarak belirlenmesidir.

BİRLİK SÜRECİNDE TBKP NASIL BİR ROL DYNAMALIDIR SORUNUNA İLİŞKİN YAKLAŞIMLAR:

Birleşik parti, yasallık mücadelesi ile birlikte TBKP'nin bugünkü politik koşullarda misyonunu belirliyor. Komünist hareketin önündeki yasağın kaldırılması uğrunda mücadelenin yanısıra yasal, çağdaş bir Marksist Partinin yaratılması bizim yöneldiğimiz temel politik amaçlardır. Bu nedenle TBKP birlik sürecinde, amaçladığımız yeni nitelikte bir partiyi gerçekleştirmek için yapıcı bir rol oynamak zorundadır.

Birlik süreci kendimizi ve birlikte yola çıktıklarımıza dönüştürme eskinin ayrılıklarına ve olumsuz geleneklerini aşma sürecidir. Bugün varolan durumu değiştirmeye yönelik bir politik faaliyettir. Bu politik faaliyet, amaca uygun temel bir politik çerçeve etrafında hareket birliğinin sağlanması ile gerçekleşebilir. TBKP'nin birliktir sürecinde amaçladığı rolü yerine getirebilmesi, somut bir politik çerçeve doğrultusunda bütün örgüt ve üyelerinin katkısına örgütlemeyi gerekli kılıyor.

Birlik sürecinde izleyeceğimiz politika TBKP'nin bütünü, varolan bütün potansiyellerini ve olumlu değerleri yeni partiye taşımaya temel almalıdır. Bu politika, parti içinde farklı görüşlerin açıkça ortaya konulduğu demokratik bir tartışma süreci sonucunda parti çoğunluğunun iradesi doğrultusunda somutlanmalıdır. Yönetim, birlik sürecinin her aşamasında ortaya çıkan gelişmeler konusunda bütün parti örgütlerini ve üyelerini düzenli enforme etmeli, yeni politik yaklaşımlar onların katkısı ve katılımı ile belirlenmelidir.

Birlik sürecinde partimizin taban örgütlerinin rolü, merkezi komisyona öneriler götürmek burada saptanan politik yaklaşımların yerel düzeyde tartışılmasına ve geliştirilmesine katkıda bulunmak, kuruluş sürecine katılan çevrelerle birlikte yeni partinin izleyeceği yerel politikaların oluşturulmasını sağlamak ve politik gelişmelere birlikte müdahale edecek ortak yaklaşımların üretilmesine katkıda bulunmak olarak belirlenmelidir.

TBKP örgütsel varlığına birlik sürecinde, yeni nitelikte partinin garantileri somut olarak ortaya çıkıncaya kadar sürdürecektir ve partinin kuruluşu ile birlikte örgütsel varlığına son vermeye ve birliğe, toplanacak TBKP Kongresi ile karar verecektir.

Bütün TBKP örgüt üyeleri, her düzeydeki birlik platformlarına kolektif bir biçimde belirleyeceğimiz temel politik çerçeve doğrultusunda partiyi temsilen en geniş inisiyatifle katılmalıdır. Kurulacak partinin kimliği, misyonu, savunacağı politikalar ve kuruluş sürecinde izlenecek yöntem ve araçlar konusunda parti içinde ortaya çıkan değişik düşüncelerin, daha zengin bir sentezin yaratılmasına katkıda bulunmak amacıyla birlik platformlarına, taşınmasına ve temsil edilmesine özen gösterilmelidir. Ancak daha bu günden TBKP'nin örgütsel varlığına son verilmesini ve dağıtılmasına savunan

4

görüşlerin TBKP adına savunulması doğru değildir. Bu görüşü savunanların birlik platformlarında kişisel olarak temsil edilmeleri sağlanabilir.

YENİ PARTİNİN KURULUŞ SÜRECİNİ BİRLİKTE YÜRÜTMEK VE POLİTİK GELİŞMELERE BİRLİKTE MÜDAHALE ETMEK ANLAYIŞINA İLİŞKİN YAKLAŞIMLAR:

Yeni parti politik gelişmelere kurulduktan sonra değil, kuruluş süreci içinde ve kuruluş biçimiyle müdahale etmelidir. Bu kuruluş sürecinin, ülke çapında politik bir hareket biçiminde ortaya çıkmasıyla gerçekleşebilir. Bu nedenle partinin kuruluşuyla ilgili hazırlık çalışmalarını yürütecek komisyonların yanı sıra, politik gelişmeleri birlikte değerlendirecek ve ortak tutum alınmasına yardımcı olacak bir komisyonun oluşturulması hedeflenmelidir.

Yeni partinin kuruluş süreci, ülkemizde komünist hareketin yasallaşması ve Kürt halkının varlığının tanınması mücadelesine katkıda bulunmalıdır. Yeni nitelikte marksist bir parti kurmak amacıyla birlikte yola çıkanlar, Türkiye'nin demokratikleşmesinin bu iki temel sorununda yasakların ve tabuların aşılması için bütün süreç boyunca ortak bir rol oynayabilmelidir.

BİRLİK SÜRECİNİN DAYANACAĞI TEMEL ANLAYIŞA İLİŞKİN YAKLAŞIMLAR:

Yeni partinin kuruluş süreci aşağıdaki anlayışlar temelinde yürütülmelidir:

- 1-) Kuruluş süreci politik örgütlerin, çevrelerin ve kişilerin katılımıyla, yerel düzeyden başlayarak aşağıdan yukarıya gelişen, demokratik bir süreç olmalıdır.
- 2-) Kuruluş çalışmalarına kamuoyunda açık ve saydam bir süreç olarak yürütülmelidir.
- 3-) Kuruluş sürecinde herşey, demokratik mutabakatlar temelinde sağlanacak anlayış birliği ile belirlenmelidir. Kuruluş sürecine herkes eşit haklar temelinde katılmalıdır. Hazırlık çalışmalarını yürütecek komisyonlar, kişiler ve bütün yetkiler demokratik seçimler yolu ile belirlenmelidir.
- 4-) Kuruluş sürecinde yer alan politik yapıların, çevrelerin ve kişilerin bütünü bir birlik partisine taşımak temel alınmalıdır. Bu nedenle hazırlık çalışmalarına katılan taraflar varolan bu bütün ile birliği gerçekleştirmek amacı ile hareket etmeli ve politik yapıların, çevrelerin ve kişilerin içinden bir grup ile blok oluşturarak kamplara bölünme anlayışının gelişmesine izin verilmemelidir.
- 5-) Varolan nesnel durum kuruluş sürecine politik partilerin çevrelerin ve kişilerin birlikte katılacağını gösteriyor. Örgütlü yapıların dağıtılmasına ve bireysel katılımda ısrarlı olmak, bu hakikati inkar etmek ve mümkün olmayana talep etmek anlamına gelecektir. Birlik sürecinde nesnel duruma uygun gerçekçi yaklaşımlar temel alınmalıdır. Önemli olan kuruluş sürecinde egemen olacak temel anlayışın, örgütlerin yukarıda yapılacaklar, pazarlıklarla belirleyecekleri sonucu marksist aydınlarla ve kişilere dayatılması, onların buna katılması biçiminde değil, herkesin evsahibi olarak herşeye birlikte ve demokratik mutabakatlar temelinde karar vermesi olmalıdır.
- 6-) Kuruluş sürecinde hazırlık çalışmalarını birlikte

yürütmek ve politik gelişmelere birlikte müdahale etmek anlayışı temel alınmalıdır.

ORTAK İRADENİN YARATILMASINA VE KADER BİRLİĞİNİN SAĞLANMASINA İLİŞKİN YAKLAŞIMLAR:

Birlik sürecinde ortak iradenin yaratılması ve kader birliği zorunludur. Ancak bunlar soyut değil somut olmalıdır. Ortak irade ancak somut amaçlar etrafında sağlanacak birlik ile gerçekleşir. Yasal parti kurmak tek başına yeterli bir amaç değildir. Bu partinin ne iş yapacağı, misyonunun ne olacağı nasıl bir parti olacağı ve hangi politikaları savunacağı konusunda amaç birliğinin sağlanması zorunludur. Bunun için kolektif bir çaba, emek ve somut bir çalışmanın yürütülmesi gereklidir.

Kader birliği, ortak amaçların belirlenmesi ve buna ulaşmaktaki kararlılığımızın ortaya konulması ile gerçekleşebilir. içinde bulunduğumuz koşullarda bu kader birliği, yeni nitelikte yasal marksist partiyi birlikte kurmak, komünist hareketin yasallaşması ve Kürt sorununda tabuların ve yasakların aşılması mücadelesini birlikte omuzlamak temelinde gerçekleşebilir.

Bu yaklaşımlar temelinde yeni partinin hazırlık çalışmalarına başlanabilir ve kuruluş sürecine ivme verilebilir.

KURULUŞ SÜRECİNİN NASIL ÖRGÜTLENECEĞİNE İLİŞKİN YAKLAŞIMLAR:

Kuruluş sürecinin örgütlenmesinde düşünce ve politika üretimine yönelik biçimlerle, politikanın örgütlü kesimler eliyle harekete dönüştüğü biçimler ayrı ayrı ancak birlikte kullanılmalıdır. Programatik yaklaşımların politikaların üretiminde özellikle aydınların ve uzman niteliğine sahip kadroların rolü dikkate alınarak onların azami katılımını sağlamak hedeflenmeli, kimileri daha sonra kurucu veya parti üyesi olmayı tercih etmemeleri halinde bile bu sürece görüşleriyle katkıda bulunmaları sağlanmalıdır. Hazırlık çalışmalarına merkezi ve yerel düzeyde sendikaların, meslek örgütlerinin, odaların, demokratik yağıın örgütlerinin ve hareketlerinin (kadın, çevre, öğretmen v.b.) eski ve yeni yöneticilerinin katılımı hedeflenmeli, kuruluş sürecinin örgütlü yağıınlarla ilişkisi kurulmalıdır.

Hazırlık çalışmalarını isteyen herkesin katılacağı bir kurultayla başlatılmalıdır. Bu kurultay kamuoyuna amacımızı deklere etmelidir. Hazırlık çalışmalarını yürütmek üzere program ve tüzüğe ilişkin yaklaşımları hazırlayacak komisyonu, ilçelerden başlayarak yerel birlik platformlarına örgütleyecek ve kongre niteliğindeki son kurultayı hazırlayacak teknik komisyonu ve politik gelişmeleri değerlendirerek ortak tutum almaya katkıda bulunacak komisyonu seçmeli ve yetkilerini saptamalıdır.

Kuruluş süreci, ilçelerden başlayarak yerel platformların oluşturulduğu bu platformlarda demokratik katılım temelinde yürütülecek tartışmalar sonucunda, merkezi komisyonların hazırladığı taslak metinler üzerinde görüşlerin ve katkıların belirlendiği, kurultaya katılacak temsilcilerin seçildiği

aşağıdan yukarıya doğru gelişen bir süreç olarak örgütlenmelidir. Yerel temsilcilerin katılımıyla toplanacak kongre niteliğindeki son kurultay program, politika ve parti tüzüğüne nihai biçimini vermeli, partinin adını belirtmeli ve kurucu üyeleri seçmelidir.

TOPLANTIYA GÖTÜRÜLECEK ÖNERİLER:

- Nisan ayında yapılacak geniş toplantıya TBKP adına aşağıdaki somut önerilerle katılınmalıdır.
- 1-) Toplantı marksistlerin elbirliği ile 1990 Türkiye'si'nin ihtiyaçlarına yanıt verecek ve sorunlarına çözüm bulacak yeni nitelikte yasal partisini kurmak kararlılığımızı ifade etmeli ve bu partinin hazırlık çalışmalarına başlayacağımızı kamuoyuna açıklamalıdır.
 - 2-) Toplantı yeni nitelikte yasal partiyi birlikte kurmak, komünist hareketin yasallaşması ve Kürt sorununda tabuların ve yasakların aşılması mücadelesini birlikte omuzlamak konusunda kader birliği içinde olduğumuzu belirlemelidir.
 - 3-) Toplantı partinin kuruluş sürecini politik örgütlerin çevrelerin ve kişilerin katılımıyla, yerel düzeyden başlayarak aşağıdan yukarıya gelişen demokratik bir süreç olarak tanımlanmalıdır.
 - 4-) Toplantı kuruluş sürecinde herşeyin demokratik mutabakatlar temelinde belirleneceğini temel anlayış olarak benimsemelidir.
 - 5-) Toplantı kuruluş sürecine katılan partilerin, çevrelerin ve kişilerin bütününe birlik partisine taşınması amacıyla hareket etmeyi benimsemelidir.
 - 6-) Toplantı kuruluş sürecinin örgütlenmesine ilişkin yaklaşımını hazırlık çalışmalarının toplanacak bir kurultay ile başlatılması, gerekli komisyonların, kişilerin ve yetkilerin demokratik seçimlerle belirlenmesi, ilçelerden başlayarak yerel platformların oluşturulması ve bu yerel platformlarda seçilen temsilcilerin katılımıyla toplanacak kongre niteliğinde bir kurultay ile sürecin sonuçlandırılması biçiminde somutlanmalıdır.
 - 7-) Toplantıda partinin adının, hazırlık çalışmalarının sonunda mutabakat temelinde belirlenmek üzere geriye bırakılması konusunda görüş birliği sağlanmalıdır.
 - 8-) Ortak yayın önerisi götürülmelidir.
 - 9-) Marksist hareketin tarihine bir bütün olarak birlikte sahip çıkmak.

TBKP MERKEZ YÖNETİMİ

1

BUTON PARTİ ÖRGÜTLERİNE

24.3.1990

Parti il örgütlerinden temsilcilerin katılımıyla 10-11 Şubat günleri yapılması gereken toplantı, bilindiği gibi toplantıya katılanların daha başlangıçta polis tarafından gözaltına alınmasıyla gerçekleşemedi. Sorunlarımızı tartışıp çözüm yolları bulabilmek için bu toplantıya yapmamız gerekiyor. Parti örgütlerinin iyi bir hazırlık yapabilmesi için toplantıya 21-22 Nisan günleri düzenlemeyi düşünüyoruz. Hem yeniden benzer bir durumla karşılaşmamak, hem de açık çalışma olanaklarımıza genişletmek için, bu toplantıya yasal yapmak istiyoruz. Bir tertip heyeti, "yasallık ve birlik sorunları tartışması" ya da benzeri bir ad altında düzenlenecek toplantı için gerekli yasal başvuruyu yapacaktır. Biz polisin de izleyebileceği bir toplantıda açık tartışamayacağımız hiçbir sorunumuz olmadığı görüşündeyiz. Tersine böylece, açık bir toplantı yasallaşmada yeni bir adım olur. Toplantının bileşiminde, parti örgütlerinin ve parti içindeki farklı görüşlerin temsil edilmesi sağlanacaktır.

Toplantının amacı parti içinde tartışılan konularda görüşlerin netleşmesi ve önümüzdeki dönem yapılacaklar konusunda bir görüş birliğinin sağlanmasıdır. Yarıda kalan toplantıda tartışılmak üzere Merkez Yönetimi tarafından sunulan 9 Şubat tarihli "Birleşik, yasal, yığinsal partinin yaratılmasında TSKP Kongre süreci" başlıklı metin hazırlık sırasında dikkate alınmalıdır. Buna ek olarak son gelişmeleri de dikkate alarak toplantı gündemi için aşağıdaki konuları öneriyoruz:

İlk toplantıya katılan 100 kadar yoldaşın gözaltına alınması, bunu kıskırtan karanlık odakların beklediklerinin tam tersi sonuç verdi. Kamuoyunun çok geniş çevreleri Komünistlerin özgürlüğünden yana tutum aldı. Sonuçta gözaltına alınanlar serbest bırakıldı. Hemen ardından İstanbul'da yargılanan MK üyeleri tahliye oldu, Ankara'nın bazı PB ve MK üyelerini İstanbul'dan aldırıp tutuklatma çabaları iflas etti ve en son olarak Eskişehir ve İzmir'deki çıkışlarda tutuklanan yoldaşlar salıverildiler. İzmir DGM savcısı tahliye istemini, "141-142'nin kalkmak üzere olması" ile gerekçelendirdi.

Gene aynı günlerde 141-142-143 ile ilgili değişiklik tasarıları Adalet Bakanlığından hükümete geldi. Şimdi hükümetin görüşünü saptayıp sorunu parlamentoya getirmesi gerekiyor.

Öteyandan geniş bir yasal marksist parti beklentileri artmaktadır. SHP'den ayrılan bazı milletvekillerinin başına çektiği "Yeni Oluşum" girişiminin tek başına soldaki boşluğu doldurma perspektifine sahip olmadığı kısa sürede ortaya çıktı. "Kuruluş Toplantıları"nın birlik beklentilerine yanıt veremeyeceği görüldü. Sol taban her iki platforma da değer vermekle birlikte, tutarlı ve etkili sol politikalarla politika sahnesine çıkacak ve geniş marksist güçleri

birleştirecek çağdaş bir yasal parti beklentisinin nasıl gerçekleşeceğini yanıtını bulabilmiş değil. Doğu Avrupa'daki son gelişmelerden sonra şimdi herkes parti sorununun çok daha ciddi ele alınması gerektiğini görüyor.

Nisan'ın ilk yarısında bağımsız marksistlerin yanı sıra, bizim, TSİP'in, Sosyalist Birlik çevresinin, Aybar çevresinin, SHP'den ayrılan marksist milletvekillerinin katılacağı bir toplantı yapılacaktır. Bu toplantıya katılacaklar, yasal bir marksist partinin kuruluş hazırlıklarına birlikte başlama kararı almayı amaçlıyorlar. TBKP olarak bu toplantıda ve birleşik, yasal, yığınasal partinin yaratılması sürecinde nasıl bir politika izlememiz gerektiği konusundaki görüşlerimiz ektedir. Parti örgütlerimiz bu konudaki tartışmalarının sonuçlarını Nisan'ın ilk haftasında bize iletmeli ve biz de ilk toplantıdaki yaklaşımımıza buna göre netleştirmeliyiz. İlk toplantı perspektif konusunda bir fikir vereceği için, biz 21-22 Nisan toplantımızda birlik sürecindeki rolümüzü somut verilere dayanarak saptayabiliriz.

Yukarıda ele alınan gelişmeler ışığında parti örgütleri aşağıdaki konuları tartışmalı, kendilerinin ve partinin yapması gerekenleri saptamalı ve 21-22 Nisan toplantısına temsilcilerini bunların sonuçlarıyla yollamalıdır. Tartışmalarda görüşlerin netleşmesi sağlanmalı ve bütün görüş farklılıklarının yansımaları amaçlanmalıdır. Parti merkezi parti örgütlerinin farklı eğilimleri de içeren görüşlerini yazılı olarak talep ediyor. 10 Nisan'a kadar bize ulaşan raporlar, öteki parti örgütlerine dağıtılacak, böylece farklı görüşler hakkında bütün parti enformel olacaktır.

141-142'nin kaldırılması ve yasallaşma konusu Hükümeti konuyu biran önce meclise getirmek için zorlamak, sonra da meclisi etkilemek için öteki marksist güçlerle birlikte bütün demokrasi güçlerinin katılımını sağlayacak, ülke çapında yüzbinlerin desteğini kazanacak bir kampanyanın her düzeyde örgütlenmesi. Bu konuda başlayan girişimleri geliştirmek gerekiyor. TBKP'liler demokrasi isteyen bütün güçlerle birlikte bu kampanyanın birleştirici, geliştirici, hazırlayıcı unsuru olabilirler. Genel ve yerel düzeyde öteki marksistlerle bu konuda yapılacak işbirliği geniş parti kurma sürecini de olumlu etkileyecektir. Parti örgütleri bu kampanyaya kendi özgül katkılarına planlayıp gerçekleştirmelidir.

Bu kampanyadan ayrı olarak, komünist parti yasağının kaldırılması ve 141 sorununun çözümüne katkı olarak, bir yasal KP başvurusu yapılması konusu tartışılmalıdır. Rejimi zorlamaya amaçlayacak böyle bir kuruluş dilekgesi verilmeli midir, verilecekse hangi politik koşullarda verilmelidir, nasıl gerçekleştirilmelidir soruları ele alınmalı ve konuyla ilgili görüşler ortaya konulmalıdır.

Birleşik yasal partinin yaratılması konusu: Bu konudaki tartışmalarda geniş parti için bizim bütün düşünsel zenginliğimizin, önerilerimizin, katkı olanaklarımızın ortaya çıkarılması amaçlanmalıdır. Yerel düzeyde TBKP'nin bütün potansiyellerinin geniş parti yaratma sürecine nasıl

katılacağı, olumlu değerlerimizin nasıl aktarılacağı soruları önemlidir. Yukarıda da sözü geçen ekteki metin bu tartışmalarda ele alınmalıdır.

21-22 Nisan toplantısı aynı zamanda, yönetim sorununu tartışmalı ve politik faaliyeti yönlendirecek geçici yönetimi kararlaştırılmalıdır. Can elmalı, 6 Şubat tarihli notında da belirtildiği gibi, yasallaşma ve birlik konusunda atacağımız adımlara bağlı bir kongre süreci sorunu tartışılmalı ve bu

konudaki görüşlerimiz netleşmelidir.

Bu genelge yurtdışı parti örgütlerinde de ele alınacaktır. Yurtdışı parti örgütlerinin yazılı görüşleri ülke örgütlerine iletilecektir. Ayrıca yurtdışı parti örgütleri 21-22 Nisan toplantısına temsilci gönderebilirlerse bu çok yararlı olacaktır.

Yurtdışındaki MK üyeleri görüşlerini yazılı olarak bildirmelidir. Metinler bütün partiye dağıtılacaktır. Ayrıca ülke parti örgütleri yurtdışındaki MK üyelerinin niçin ülkeye dönmediklerini sormaktadır. Yurtdışındaki MK üyeleri, bu konudaki görüş ve gerekçelerini partiye açıklamalıdır.

Bazı MK üyesi yoldaşlar bize doğrudan ya da dolaylı olarak MK'dan istifa ettiklerini duyurmuşlardır. Fakat hiçbir yoldaş, bunun gerekçesini yazılı olarak bildirmemiştir. Parti örgütleri bu yoldaşların istifa gerekçesini ve görüşlerini sormaktadır. Bu sorular yanıtızsız kalmaktadır. İstifa eden yoldaşlardan ülkede bulunanların 21-22 Nisan toplantısına katılması çok yararlı olacaktır. Ayrıca istifa eden yoldaşlar bunun gerekçesini ve görüşlerini partiye açıklamalıdır. Bize ulaşan her yazılı metin bütün partiye dağıtılacaktır.

Çalışmalarınızda başarılar dileriz

TBKP Merkez Yönetimi

Dağıtım: Yurtiçi ve yurtdışı bütün parti örgütleri, TBKP 1. Kongresinde seçilen bütün MK üyelerine, 8 Aralık basın toplantısına katılan yoldaşlara. Bu belgeler ayrıca bütün sempatizanlara, sorunlarımıza ilgi duyan bütün eski TİP ve TKP üyelerine verilmelidir.

Son günlerde basında "TBKP dağılıyor", "TBKP bölündü" şeklinde çeşitli haberler çıkıyor. "Partinin feshedilmesini isteyen ve imzaya açıldığı söylenen bir motin" ile partimizi içinde çeşitli konularda görüş farklılıklarının varlığı bu haberlere kanıt yapılmak isteniyor.

Bu söylentiler, gerçekleri yansıtmıyor. TBKP'nin geleneksel sol partilerini monolitik, demokratik olmayan yapısından farklı demokratik ve görüş çoğulculuğuna dayalı bir parti anlayışına yönelmekte olmasının sorunları, dışımızda bir dağılma süreci olarak algılanabiliyor.

Partimizin bir çok sorunu var. Bunlar bizim güç kaynağımız olan yasallaşma mücadelesinin, TİP, TKP birleşmesinin, yenilenmenin sorunları, bunlara daha geniş bir birliğe yönelmenin sorunları ekleniyor ve bu sorunlar Doğu Avrupa'da geleneksel komünist anlayışın açık iflasının yaşandığı, bütün solda bir tür kimlik bunalımının ortaya çıktığı ve ülkede rejimin azalmayan baskısı koşullarında karmaşılaşıyor. Parti yönetimindeki görüş ve yaklaşım farklılıkları sorunların zamanında çözümünü geciktiriyor. Bu da birçok yoldaşın çalışmalarından uzaklaşmasını getiriyor.

Ama bunu, bir "dağılma süreci" olarak tanımlamak hem gereksiz bir acelecilik olur, hem de sorunları gerçek nedenlerinin kavranmasına olanaksızlaştırır. Sorunlarımızın, gene dışımızdaki çevrelerce yapıldığı gibi "TİP-TBKP farklılaşması" gibi gösterilmesi ise, yaşadığımız sürecin karmaşıklığının gözardı edilmesini ve çıkış yollarının tıkanmasını getirir.

TBKP dağılmıyor, çünkü bugün bütün TBKP'lileri iki somut amaç birleştiriyor. Bunlar, ülkenin demokratikleşmesine katkı olarak 141-142'nin kaldırılması ve komünist parti üzerindeki yasağın zona ermesi için mücadele ve bütün marksistlerin yasal, çağdaş partisinin oluşmasına bütün olanaklarımızla katkıda bulunmaktadır. Türkiye koşullarında yenilenme, bu iki somut tanımlanmış politik görevin çözümü içinde biçimlenecek ve yaşanacak.

Partideki görüş farklılıkları da bu iki politik görevin çözüm yollarına ilişkin farklılıklardır ve bu da doğaldır. Cepheleşmeden, demokratik tarzda, açık ve mümkün olduğu kadar yazarak tartışarsak, optimum çözümleri bulabileceğimize biz inanıyoruz.

Parti yönetimi olarak, biz TBKP'nin önüne koyduğu görevleri çözmesi gerektiği ve çözebileceği görüşündeyiz. Yasallaşma ve geniş, çağdaş parti yalnız bizim değil, özel olarak bütün marksist ve ilericilerin, genel olarak Türkiye'nin demokratikleşmesinin sorunlarıdır. Biz her iki sorunun da yalnız bizim katkımızla çözülebileceğini hiçbir zaman düşünmedik, ama bu sorunların bizim rolümüz olmadan çözülebileceğini de düşünmüyoruz. Bu sorunların çözümü için TBKP'nin varlığına ve katkısına ihtiyaç vardır ve bu sorunlar çözülünce TBKP'nin özel, ayrı bir varlığına ve rolüne de

gerçek kalmayacaktır.

Bu görüşlerimiz gerek 11 Ağustos 1989 günlü MK açıklamasında, gerekse, 3 Aralık 1989 günlü genişletilmiş MK toplantısının kararlarında hiçbir yanlış anlamaya olanak vermeyecek şekilde belirtilmiştir:

KP üzerindeki yaşanan kalkması için mücadeleyi sürdüreceğiz ve bu mücadelede öteki marksist güçlerin katılım ve desteğini istemeye devam edeceğiz. Biz, oluşum tarzı, programı, tüzüğü, yönetimi ve adı bütün katılanlarla demokratik tarzda birlikte belirlenecek geniş bir yasal partinin yaratılmasında hiçbir ayrıcalık talep etmeden yer alacağız. Yasal, birleşik parti oluşunca, TBKP'nin varlığı da sona erecektir.

Örgütsüz olarak ne demokrasi mücadelesi verilebilir, ne de geniş birliğe bütün potansiyellerimizi ve olumlu değerlerimizi katmak olanaklı olabilir. Her iki konuda da, yol ve yöntemler ise elbette parti içinde tartışma ile saptanabilir.

Parti yönetimi olarak, bu tartışmalarda, partinin bütün

Üyelerinin ve potansiyellerinin geniş partiye katılması ve onun yaratılmasına katkıda bulunması hedefine herkesin bağlı kalmasının geniş partinin çıkarları açısından zorunlu olduğu görüşündeyiz. Bunun demokrasi mücadelesindeki önemi açıktır. Tartışmalarda görüş ve önerilerin netleşmesi için çaba göstermek, görüşlerin özgürce dolaşımını sağlamak, ama görüş farklılıklarını nedeniyle cepheleşmelere yol açmamak gerekiyor. O zaman dışımızdaki gevreler de, partimizdeki süreçleri farklı yansıtmaya ve yorumlama olanağı bulamayacaklardır. Sözü geçen "imzaya açılan metin" konusunda ise şu söylenebilir: Bu metni hazırlayan ve imzaya açan TBKP üyeleri TBKP'nin kongre ile oluştuğunu ve feshedilmesinin de bir kongre ile olanaklı olabileceğini bilir. Bu yoldaşlar kendi görüşlerini parti içinde açık ifade etme olanağına sahiptirler.

Son olarak şunun altı çizilmeli: Yenilenme, anlayışların ve yapıların yenilenmesidir. Hepimiz o eskinin içinden geliyoruz. Farklı hızlarla, gelişkili süreçlerden geçerek de olsa, eski ve yeni anlayışların karşı karşıya gelmesiyle, kendimizi yenileyeceğiz. Birleşmek istediğimiz marksistlerde, bizim gibi eskinin ürünü. Yenilenme süreci geniş parti içinde de sürecektir. Eski'nin bütün olumsuzluklarını, yapı ve kadrolarıyla TBKP'de bırakıp geniş partiyi "tamamen yenilenmiş" olarak kurmak ne kadar realist değilse, bugün vardığı yerde TBKP'yi yenilenmiş saymak ve yeninin tek taşıyıcısı görmek, yenilenmeyi geniş partiyi yaratacak herkesle paylaşılacak, karşılıklı etkileşim içinde gelişecek bir süreç olarak görmemek de o kadar yanlıştır.

Geleneksel olan bir Türkiye'den, gelişmeyi amaçlayan bir Türkiye'ye geçiş aşamasında bulunduğumuz 1990'lı yıllarda bu koşullara uygun somut ve özgül bir yenilenmenin daha çok bağlarındayız ve bu sorun ancak gelişmeyi amaçlayan bir Türkiye'ye yönelik somut politik faaliyet içinde görülebilir. Sağlıklı bir yenilenmenin yolu, politik görüşlerin üretilmesi ve politik görüş olarak özgürce tartışılmasıdır. Şu yada bu

görüŖün ardında, geçmişte sık sık yaptığımız gibi, kişisel ya da grupsal çıkar, yapısal, psikolojik ya da 'polisiiye' nedenler aramak ve bu varsayılan nedenleri tartışmaya başlamak, yalnızca eskinin içinde kalmaya devam etmemizi getirecektir.

Çalışmalarınızda başarılar dileğiyle
TBKP Merkez Yönetimi

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

1

Birlik görüşmeleri üzerine enformasyon

Sadun Aren'in girişimiyle başlayan, yasal Marksist Parti kurma amacıyla biraraya gelen çevrenin Nisan ayı içinde yapacağı geniş toplantının ön hazırlıklarına görüşmek üzere İstanbul'da biraraya gelindi. Bu toplantıya bağımsız marksistler olarak Gençay Gürsoy, Aslan Başer Kafaoğlu, Mete Akalin, Atilla Coşkun; Görüş çevresi olarak Çağatay Anadolu, Tektaş Ağaoğlu, Yaşar Yiğit; Sosyalist Birlik çevresi olarak Oral Çalışlar, Hürriyet, Metin ve TBKP çevresi olarak Zülfü, Nebuse, Füsün, Semih, Serhatı Şeref ve Erdal katıldı. Toplantıya katılanların açıkladıkları görüşler şu noktaları içeriyordu:

Çağatay: Artık daha fazla gecikilmeden yasal marksist partinin kuruluşu hazırlanmalıdır. Çünkü somut bir faaliyete yönelmeyince baskınlık ve erozyon gündeme geliyor, SHP'den kopanların oluşturduğu "Yeni Oluşum" hareketi bizle birlikte davranan milletvekilleri üzerinde baskı yaratıyor ve 1992 seçimlerine katılarak politik gelişmelere müdahale etmek gerekiyor. Yasal parti konusunda perspektif farklılıkları bütünüyle giderilmiş değil. Ancak bir kader birliği yapmak mümkün. Bu kader birliği, toplanacak bir kurultaydan güç ve yetki alarak yasal partinin kuruluş hazırlıklarına başlamak ve bu kuruluş süreci içinde komünist hareketin yasallaşması mücadelesine katılarak veya dışardan destek vererek dayanışma içinde olmak anlayışı üzerinde sağlanacak bir mutabakat temelinde gerçekleştirilebilir. Partinin kuruluş çalışmaları en az bir sene sürecektir. 141-142 açısından durum ise bu bir yıl içinde netlik kazanacaktır. Eğer bu maddeler kalkmazsa TBKP herhalde hakları kazanma mücadelesinin 2. raundunu yasal parti ile sürdürmeyi düşünecektir. Nisan ayında yapılacak geniş toplantıda, yasal partinin kuruluşu için hazırlıklara başlama konusunda bir kararlılık kamuoyuna deklare edilmelidir. Böyle bir kararlılığın kamuoyunda deklare edilmesi halinde ben kendi çevrem, kuruluş sürecine bireyler olarak katılma önerisini götüreceğim. Ancak buna arkadaşlarımla birlikte karar vereceğiz.

Gençay: Fazla uzatmadan gelecek seçimlere katılacak yasal sol parti kurulmalıdır. Nisan'daki geniş toplantı, bu projeyi benimseyenlerle yapılmalı ve işe başlama kararı alınmalıdır.

Serhat-Semih: Yasal marksist partinin kuruluş sürecini tersine çevirmek gerekiyor. Bugüne kadar ki süreç daha çok politik örgütlerin temsilcilerinin ağırlıklı olarak katılımına dayanıyordu. Halbuki kuruluş süreci, değişik demokratik hareket ve inisiyatiflerin temsilcilerinin katılımı üzerine dayandırılmalıdır. Bunun nedeni, politik yapılar içindeki üyelerin yöneticilere güven duymaması ve kadrolar arasında bir moralizlik ve dağılma sürecinin varolmasıdır. Bu negatif dağılma süreci, pozitif bir dağılma sürecine dönüştürülmelidir. Öncelikle bir güven verici ortamın sağlanması gerekir. Bunun için politik yapılar şu 3 konuyu kamuoyuna ilan etmelidirler. Birleşik marksist partinin kuruluş süreci içinde örgütlü yapıların dağıtılacağını, bugünkü yöneticilerin oluşacak partide bir

yöneticilik beklentilerinin olmadığı ve geçmişin açık bir muhasebesini yapacaklarına. Birlik sürecine ve onun iradesine teslim olacağımızı, bu sürecin eşit haklı üyesi olacağımızı, program ve politikanın bu süreç içinde çıkacağını ve politik yapıların bu süreçte kolektif kararlar almadan katılacağını ilan edelim. Geniş toplantı bu konularda karar almalıdır. Biz birleşik partinin militanı olacağız. Görüş çevresi ve TBKP içindeki farklı görüşler, kendi doğal temsilcileri aracılığıyla kuruluş sürecinde yer almalı.

Aslan B.K. Bugün hızla değişen dünyada marksistler ne öneriyor, nasıl bir perspektif sunuyor? Dünyanın ve Türkiye'nin yeni ihtiyaçlarına nasıl bir yanıt veriyoruz? Bu konu üzerinde yoğunlaşmalıyız. Biz halkımıza ne verebiliriz, bunu düşünelim. Geçmişin muhasebesini yapalım, birbirimize güven verelim, Kuruçesme'yi bekleyelim dersek birşey yapamayız. Geçmişe değil, geleceğe bakarak düşünelim. Somut alternatif politikalar belirleme üzerinde yoğunlaşalım.

Atilla C. SHP içindeki yönelikçileri kucaklayabilecek genişlikte bir parti kurmayı hedeflemeliyiz. Onlar da değişen birçok şeyin farkındalar ve kendilerini sosyal demokrat olarak değil, demokratik sol olarak tanımlıyorlar. Yasal partide bugünkü politik yapıların dağıtılması gerek ama örgütler dağıtılmamalı. Biz örgütlenmek için parti kuruyoruz. Bugünkü yöneticilere bir önkoşul anlamında ambargo konulması anlayışına karşıyım. Yöneticileri, partinin kuruluş sürecine katılanlar demokratik seçimle belirleyecekler. Toplanacak bir kurultay ile partinin kuruluş hazırlıklarına başlanabilir. Yerel düzeyde örgütlenecek toplantılarda belirlenecek temsilcilerin katıldığı bir Kongre ile partinin programı, kurucuları kesin biçimini alarak aşağıdan yukarıya demokratik bir süreç sonucunda partinin kuruluşuna karar verilebilir.

Oral: Kurulacak yasal parti, bugün varolan çevrelerin aritmetik toplamından ibaret bir birlik değil, yeni bir sentez olmalı. Acele yasal bir parti kurmak yerine ülkenin ihtiyacı nedir, politika yapmanın biçimi ve aracı nedir, nasıl bir parti konusu tartışmalı. Bu tartışma bölgelerden ve yerel düzeyden, aşağıdan yukarıya doğru gelişmelidir. Hazırlık çalışmalarına başlamak için Kuruçesme sürecinin sonuçlanmasını beklemeliyiz. Kuruçesme toplantılarının sonuçsuz kalması nedeniyle yasal parti düşüncesine burada varolanların dışındaki çevrelerin de yaklaşması mümkündür. Yeni öncü çevresi ile daha yoğun ilişki kurulmalıdır. Başlatacağımız girişimin kamuoyunda TBKP ile TSİP'in birliği olarak algılanmaması için özenli davranmalıyız.

Zülfü: Politik yapılarda ve genel olarak Türkiye Marksist Hareketinde yaşanan sorunlar kimlik bunalımından kaynaklanıyor. Dünyanın ve Türkiye'nin bugünkü koşullarında misyonumuzu yeniden tanımlamaya ihtiyacımız var. Bugün Türkiye'nin ihtiyacı nedir sorusuna, ilk seçimlere katılacak yasal parti kurmak veya birleşik marksist parti kurmak biçiminde yanıt vermek yeterli değildir. Kurulacak parti, yeni nitelikte çağdaş bir parti olmalıdır. Bu parti kamuoyuna 1970'lerin Türkiye'sinin sorunlarına çözüm bulmak ve ihtiyaçlarına yanıt vermek iddiası ile çıkmalıdır. Nisan

ayındaki geniş toplantıda ifade edilecek kararlılık, bu nitelikte bir partinin hazırlık çalışmalarını başlatma ve bunu birlikte oluşturma kararlılığımız olmalıdır. Bu nedenle bugünden halkımıza ne önereceğiz, hangi politikalarla kamuoyuna çıkacağız konusu üzerinde çalışmalar başlatılmalıdır. Partinin kuruluş süreci yerel düzeylerden başlayarak, aşağıdan yukarıya demokratik bir biçimde yürütülmelidir. Geniş toplantıya sendikal hareketten, meslek örgütlerinden, diğer demokratik hareketlerden kişiler çağrılmalıdır.

Hazırlık toplantısı, Nisan ayında yapılacak geniş katılımlı toplantıya sendikal hareketin, odaların, demokratik yağıın örgütlerinin ve hareketlerinin eski ve yeni yöneticilerinden yasal marksist partinin kurulmasına katkıda bulunabilecek kişilere de çağrı yapılması kararıyla sonuçlandı.

20\3\1990

TÜRKİYE SOSYAL TAV
TARİH ARAŞTIRMA

YENİ OLUŞUM GİRİŞİMİNE YAKLAŞIMLAR; ÜZERİNE
(TASLAK)

Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu politik koşullarda kendilerini "demokratik" ve "marksist" olarak tanımlayan iki ayrı partinin kurulması, ülkenin ihtiyaçlarına yanıt verecek ve sorunlarını çözecek politikaların savunulması gündeme geldiğinde göstereceği benzerlikler nedeniyle güçlerin bölünmesi ve politik yaşamda karşı karşıya gelme tehlikesini taşıyor. Bunu önleyecek politikaların geliştirilmesi gereklidir.

Yeni oluşum çevresini acele parti kurmama ve Türkiye'nin ihtiyaçlarına yanıt verebilecek bir partiyi birlikte oluşturmanın olanaklarını arama konusunda etkilemeye çalışmak gereklidir. Bunun mümkün olmadığı durumda, onların kuracağı partinin kamuoyuna Kürt sorunuyla ki tabuların ve yasakların aşılmasını amaçlayan bir politika ile çıkması halinde, bizim birlik platformumuzda yer alan kişilerin bu partinin kuruluş dilekçesine imza koyarak politik destek vermeleri için çaba sarfetmek yararlı olacaktır. Benzer biçimde bizim örgütleyeceğimiz, yasal komünist partisi kurma girişimine onlarında destek vermesi talep edilmelidir. Böylece Türkiye'nin demokratikleşmesinde belirleyici önem taşıyan bu iki sorun temelinde somut bir dayanışma, ortak tutum ve mücadele olanakları yaratılabilir. Bu yasakların aşılması mücadelesinde gelişecek işbirliği, bu engeller kalktıktan sonra birlikte parti kurma koşullarının gelişmesine de katkıda bulunacaktır.

"Demokratik" ve "marksist" partilerin politik yaşamda ayrı ayrı yer almaları durumunda, ileriye yönelik olarak çeşitli biçimler altında işbirliği ve seçim blokları (tek bir seçime ortak katılmak için temsili parti kurmak dahil) oluşturma perspektifi ile diyalog sürdürülmelidir.

YENİ OLUŞUM İLE İLGİLİ GELİŞMELER ÜZERİNE ENFORMASYON

SHP'den kopan milletvekillerinin girişimiyle başlayan Yeni Oluşum hareketinin yürütülmesinde aktif görev üstlenmiş kişilerle yapılan temaslar sonucunda bu alandaki gelişmeler şöyle özetlenebilir.

Aydın Güven Gürkan bu hareket içinde geri çekilmiş durumda. Gerekçesi, Yeni Oluşum hareketinin büyük çoğunluğunun Kürt kökenli kadrolardan oluşmuş olmasından duyduğu rahatsızlık. Başlatılan girişime, diğer insanların çekilememiş olması nedeniyle parti kurmakta acele edilmemesini ve diğer çevrelerin katılıma için çalışmak gerektiğini savunuyor. Büyük bir olasılıkla Murat Belge'nin de bu girişimin olumlu bir sonuç vermesinden kuşkuya düşerek geri çekildiği tahmin ediliyor. Diğerleri ise artık geri dönülmez bir noktaya geldiklerini ve gecikilmeden mutlaka partiyi kurmak istediklerini söylüyorlar. Acele etmelerinin gerekçesini, önlerinde çok önemli bir olanak bulunduğu ve bunu mutlaka değerlendirmek gerektiği argümanı ile açıklıyorlar. Önlerindeki olanak, eğer marksist parti kurma girişim içinde yer alan 3 milletvekilini kendilerine katılmaya ikna edebilirlerse SHP'den mutaka yeni kopmaların olacağı ve böylece TBMM'de grup kurma düzeyine ulaşacakları. Bu durumda meclis içinde daha aktif olmalarının yanı sıra, televizyonun haber programlarında sürekli yer almak ve hazine yardımından yararlanmak olanaklarına sahip olacaklar. Bütün dikkat ve çabalarını bu olanağı gerçekleştirmek üzerine yoğunlaştırmış durumdadır. Tek zayıf taraflarının, Yeni Oluşum hareketinin tabanının, hemen hemen tümüyle kendi ifadelerine göre "Kürt kökenli olması ve Türk kökenli kadroların bulunmaması." Bu nedenle Türk kökenli kadroları girişime kazanmak için çaba sarfettiklerini söylüyorlar. Bu konuda en büyük güçlüklerinin ise, Türkiye'de marksistler dışında gerçek demokratların bulunmaması olduğunu belirtiyorlar. Geçtiğimiz hafta sonu Aybar ile görüşmüşler, ancak anlaşamamışlar. Nedenini Aybar'ın 1965 yılındaki TİP ve o dönemdeki tartışmalarda "donup kalması" ile açıklıyorlar. Kuracakları partiyi, "demokratik parti" olarak tanımlıyorlar. Girişimde yer alan milletvekilleri ve onlara destek veren çevreler (SHP'den kopan örgütlerin dayandığı kadrolar, kimi belediye başkanları, vb.) itibarıyla bu partinin marksist bir parti olamayacağını söylüyorlar. Girişimde yer alan çevrelerin dayandığı sosyal kökenin bunu mümkün kılmadığını ve bu insanların kendilerini marksist olarak tanımlamadığını belirtiyorlar. Partinin, Türkiye'nin demokratikleşmesi için kararlı bir mücadele yürüteceğini ifade ediyorlar. Türkiye'de, hem geniş tabanlı ve yaygın destek sahibi demokratik partiye, hem de marksist bir partiye ihtiyaç olduğunu ve gelişmelerin böyle iki partinin kurulacağını gösterdiğini söylüyorlar. Marksist partinin, ülkedeki koşullar nedeniyle marjinal kalacağını ama böyle bir partinin sınıf konumlarını savunacağı, bu temelde muhalefet görevi yapacağı ve düşünsel planda önemli katkılarda bulunacağı için gerekli olduğunu belirtiyorlar. Yasal marksist parti kurma

amacıyla biraraya gelen çevrelerden, onlarla birlikte davranan milletvekillerini kendilerine katılmaya ikna etmek ve partilerinin kuruluşuna değişik biçimlerde destek olmak konusundaki beklentilerini dile getiriyorlar. Kuracakları partinin programında Kürt sorununu nasıl ifade edecekleri konusunda bir karara varmış gözüküyorlar. Sık sık vurguladıkları grup kurma olanağından yararlanmak hedefi nedeniyle partinin kapatılması tehlikesine yol açmayacak, kendi deyimleriyle "hukuksal açıdan dikkatli bir formülasyon" bulmak eğilimi içindeler. Bu nedenle "Kürt halkının varlığını tanıma" yaklaşımını da yumuşatma düşüncesi taşıyorlar izlenimi veriyorlar.

20\3\1990

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTAV
TARİH ARAŞTIRMA

Tüm Parti örgütlerimize !

Değerli yoldaşlar,

Sizlere TBKP Başkan Yardımcısı Mehmet Karaca ve Genel Sekreter Yardımcısı Osman Sakalsız yoldaşların açıklama mektubuyla birlikte, Yasallık-Birlik ve Kongre istemlerine ilişkin belgeleri ilettiğimiz. Parti yönetimimizin ekte size ilettiğimiz bu konuya ilişkin görüş belgesinide gönderiyoruz.

Parti yönetimimiz kesin karara varmadan önce bu konuda parti örgütlerimizin görüşlerini almayı kararlaştırmıştır.

Size daha önce ilettiğimiz belgeler ışığında ve ektteki belgeye ilişkin, parti örgütü olarak görüşlerinizi ve örgütünüzün eğilimini ve farklı görüşü olan yoldaşlarında görüşlerini derleyerek, yazılı olarak 20.Mart.1990 tarihine kadar Düisburdaki adrese iletmenizi rica ederiz.

Yoldaşça selamlarımızı iletir,sağlıklar dileriz.

28.2.1990

Ferudun Gürgöz

BİRLEŞİK,YASAL,YIĞINSAL PARTİNİN YARATILMASINDA TBKP KONGRE SÜRECİ

8 Aralıkta açıkladığımız yasal ve birleşik bir partiyi kurma amacımızın koşulları daha da olgunlaşıyor. Marksist güçlerle birlikte birleşik parti kurma çalışmalarını başlatmanın eşiğindeyiz. Bu amaçla, TBKP'nin yasalda kurulacak partiye taşıyacağı olumlu değerleri ortaya çıkarmak ve tüm olanaklarını seferber etmek gerekiyor.

TBKP'nin bugünkü misyonu demokrasi güçlerinin birleşmesinde ve geniş bir yasal partinin kuruluşunda yapıcı rol oynamaktır. Bu görevimizi 8 Aralık basın toplantımızda açıkladığımız kararlarımızı yaşama geçirerek başarabiliriz.

Ne varki, bu doğrultuda aldığımız kararları iki aydır yaşama geçirebilmiş değiliz. Bugün bu süreci 8 Aralık'tan sonra attığımız kendi adımlarımızla 14 Ocak'ta marksist aydınlarla ve TSİP ile yaptığımız toplantının sonuçlarını birleştirerek ilerletebiliriz.

I. Amaç: Birleşik,Yasal,Yıgınsal Partinin yaratılması

1- Önümüzde marksist aydınlarla ve TSİP ile yapacağımız 10 Mart toplantısı duruyor. Önceki toplantıda ortak karar gereği,bu toplantının Kürt marksistlerini de kapsayacak biçimde bir katılımı gerçekleştirmesini sağlayabiliriz. Bu toplantıyla başlayan bir dizi toplantı sonucunda yasal ve geniş partiyi oluşturmak yönünde ön mutabakatlar gerçekleştirilebilir.

2- Partimizin, Komünist Parti üzerindeki yasağın kalkmadığı sürece kurulacak partinin adının "K" olması gerektiği yönündeki görüşü sürmektedir. Rejime karşı olan bu dayatmamızı birlik sürecinin başlaması ve gelişmesine bir engel oluşturmaması için "K" ismi tartışmasını sona bırakıyoruz. Bu aşamada önemli olan sorun kurulacak olan partinin komünist niteliği konusunda mutabakat sağlamaktır. Ayrıca programın,tüzüğün ve birlik sürecinin özellikleri konusunda anlaşmayı öne almalıyız.

3- Birlik platformu sağlayacağı ilk ön mutabakatlardan sonra yasal parti kurma amacını kamuoyuna açıklayarak çalışmalarını başlatacak ve sonuçta program,tüzük,partinin kuruluş tarzı ve parti adı konularının belirleyeceği yeni bir aşamaya geçecektir.

4- TBKP bütün bu konulardaki kendi tartışmasını yürütmek,görüşlerini oluşturmak için bir kongre süreci yaşamak zorundadır. Kongre sürecimiz 3 Aralık kararlarımızı yaşama geçirmeye bağlanmalıdır. Böylece birlik sürecine bütün üyelerimizi de aktif olarak katma ve iradelerini ortaya çıkarma olanağını elde edeceğiz.

II. Kongreye nasıl hazırlanabiliriz

1- TBKP,hazırlık sürecinden geçerek kongresini gerçekleştirebilir.

Kongre hazırlık süreci ile,partinin potansiyellerini toplamak,bunları yasal geniş partinin yaratılması doğrultusunda harekete geçmek,günlük politik faaliyetle partiyi etkin olarak katmak,geniş partinin kurucusu olarak kadroların ortaya çıkacağı ortam oluşturmak amaçlanmaktadır. Ancak böylesi bir hazırlıktan sonra TBKP kongresi amacına uygun gerçekleşebilir.

İç sorunların öne çıktığı bir kongreler sürecini doğru görmüyoruz. Şu ana kadar

çeşitli adlar altında yapılmış olan seçimlerin parti örgütlerinin iç düzenlemeleri olarak kabul ediyor ve bunu kongre sürecinin başlangıcı olarak görmüyoruz.

Kongreler,hazırlık sürecinin sonunda hep beraber kararlaştıracığımız yöntemle bütün örgütlerde yaklaşık aynı tarihte başlayacaktır. Kongrelerin başarılı olabilmesi için parti yönetiminin onayını alarak karşılıklı görüş alış verişi ve yardımlaşmayı sağlamak gerekiyor.

2- Parti kolektifinin kongre sürecine iradesinin tam olarak yansımalarına engel olacak hiç bir şeye izin verilmemelidir.

3- Gerek eski TİP ve TKP üyelerinin gerekse bugün kendine TBKP'liyim diyen herkesin demokrasi mücadelesinde ve birlik sürecinde somut işle bağlı olarak kongre sürecine katılması sağlanmalıdır.

III. Yönetime Güven Sorunu Üzerine

Partimizde yönetime karşı bir güven sorunu olduğu gerçektir. Partimiz içine düştüğü sorunlarda yönetim kendi sorumluluğunu bir çok defa açıkladı. Marksist solla görüşmeler ve kongre hazırlık sürecini başlatırken parti yönetimi olarak,bu güven sorununu çözecek yeni düzenlemeler öneriyoruz. Bu düzenlemelerle PB'nun daha geniş bir yapı ile politika üretme ve yönlendirme faaliyetinin yetkinleştirilmesini hedeflemelidir.

Genişletilmiş MK içinden belirlediğimiz arkadaşların katılımıyla yapılan düzenlemenin tartışılmasını istiyoruz. Birlikte karara bağlayacağımız bu yönetim,partiyi kongreye hazırlayacak geçici bir yönetim olacaktır. Ayrıca bu düzenlemenin güven sorununu tam olarak çözemeyebileceğinden hareketle istekli parti kadrolarına yönetim faaliyetini açmayı öneriyoruz.

IV. Yasal Partinin Kuruluşu ve Kongre Hazırlık Sürecinin Başlamasıyla ilgili ilk Yapılacak işler

1- Merkezi faaliyete özellikle İstanbul'dan yetkin kadroları katmak ve kurulmuş olan merkezi geniş yapının işbölümünü çalışır hale getirmek.

2- Günlük politik gelişmelere daha etkin müdahale etmek ve bunun gerektirdiği düzenlemeleri yapmak.

3- Parti üyeliği tarifi yapmak.

4- Eski TİP ve TKP üyeleriyle sempatizanları toplamak,bu amaçla bir komisyon çalışmasını başlatmak.

5- İlçe üye dökümlerini ÖB vasıtasıyla merkeze iletmek.

6- Parti içinde hızlı bir bilgi akışını sağlamak.

7- TSİP ile birlikte hemen 10 Mart toplantısına hazırlanmak ve örgütlerimizin ortak faaliyetini gerçekleştirmek üzere görüşmeleri başlatmak.

8- Yerel düzeylerde, il ve ilçelerde birlik ve genel demokratik görevleri yerine getirecek ortak platformlar oluşturmak.

9- Siyasi partilerle 141 ve 142. maddeler sorunun çözümüne ilişkin her düzeyde görüşmelerde bulunmak.

10- Birleşik partinin platformuna götüreceğimiz program ve tüzük ile ilgili görüş ve önerilerimizi belirlemek üzere geniş katılımlı tartışma toplantılarına başlamak.

9.2.1990 TBKP MERKEZ YÖNETİMİ

Türkiye Birleşik Komünist Partisi
Merkez Komitesi
United Communist Party of Turkey
Central Committee

28.Şubat.1990

Değerli Yoldaşlar.

Size 22.Şubat.90 tarihli yazımız ekinde ilettiğimiz Yasallık-Birlik ve Kongre istemlerine ilişkin parti yönetimimiz ekteki tutumu benimsemiş ve kesin karara varmadan önce bu konuda parti örgütlerimizin görüşlerini almayı kararlaştırmıştır.

Size daha önce ilettiğimiz belgeler ışığında ekteki belgeye ilişkin parti örgütü olarak görüşlerinizi ve örgütünüzün genel eğilimi dışında farklı görüşü olanlarında görüşlerini derleyerek 20.Mart.1990 tarihine kadar Merkez Komitemize iletilmek üzere Fedaral Almanya'daki adresimize iletmenizi rica ederiz.

Yoldaşça selamlarımızla.

TBKP Başkan Yardımcısı

Mehmet Karaca

TBKP Genel Sekreter Yardımcısı

Osman Sakalsız

22.Mart.1990

TBKP Merkez Yönetiminin 9 Şubat tarihli Kongre sürecine ilişkin metin ve partimizde açıklık anlayışı üzerine:

TBKP MK Yöneticilerine,

TBKP Merkez Yönetiminin 9.2.'90 tarihli , Kongre sürecine ilişkin belgesinden çıkarak , partimizin içinde bulunduğu durum konusuna kimi görüşlerimi size iletmek istiyorum.

Bu belge, son dönemlerde bizlere ulaştırılan karar ya da çerçeve metin türünden tüm belgeler gibi, partimizin çözmek zorunda olduğu önemli sorunlara yönelik tartışmaların önünü daha baştan tıkayacak, ya da tartışmanın çok sağlıklı bir biçimde sürdürülmesine yolaçacak muğlaklıklar taşıyor. Metinde, içinde bulunduğumuz durumun bir değerlendirilmesinin yapılmasına gerek duyulmadan yapılacak işlerin sıralamasına girilmiş. Eğer partimiz kritik bir süreç yaşıyorsa ve yöneticilerimiz belli kararları kesinleştirmeden üyelere danışmak gereğini duymuşlarsa, o zaman bizlere her zamanki "mutabakat" metinlerinden birini sunacaklarına, partimizin ve parti yöneticilerinin içinde bulunduğu durumun bir analizini sunmalı(hatta son 2.5 yıllık süreci içerecek biçimde), "yapamadık, edemedik" deyip geçmek yerine, neyin ,niçin yapılamadığını da ortaya koymaya çalışmalıydılar. Gerek bu konudaki görüşler, gerekse içinde bulunduğumuz çıkmaza çözüm olarak getirilen değişik önerilerin bütünü bizlere gönderilmeliydi. Herhalde bu metin benimsenirken ortada olan görüşler yalnızca cezbevinden üç yoldaşımızın size yazdığı mektuplar, Kutlu ve Sargın'ın mektubu ve Umur Coşkun'un 'TBKP'nin gündemi' başlıklı yazısından ibaret değildi. Eğer öyle ise diğer yönetici yoldaşlarımızın görüşleri yok mu?

Metinde, TBKP'nin birleşik, yasal, yığinsal partinin yaratılması yönünde kendi görüşlerini oluşturmak için bir Kongre süreci yaşaması gerektiği söyleniyor ama nedenleri açıklanmıyor. Partinin potansiyellerini toparlaması, bunları yasal geniş partinin yaratılması yönünde harekete geçirebilmesi için niçin bir Kongre gerekiyor? Bu da açık değil. TBKP 1. Kongre'sinden bu yana parti-içi ve dışı gelişmeler bizi bu Kongre'de alınan kararları gözden geçirme noktasına mı getirdi? Partimizde son dönemde karar alma süreçlerinin alabildiğine zorlanmasının, alınan kararların ise hayata geçirilememesinin kaynağında ne yatıyor? Biz bir politi-

kaya sahip olacak mıyız, olmayacak mıyız ve bu politikayı nasıl üreteceğiz?

Ayrıca, 9 şubat tarihli metin, 'Merkez Yönetimi' imzasıyla taşıyor. Nasıl bir organ bu? 8 Aralık kararı metnindeki 'genişletilmiş MK'ya mı eşit? MK, nasıl ve ne için genişletiliyor? Seçilmiş bölge sekreterleriyle mi, İstanbul'un sizin ifadenizle "yetkin kadrolarıyla" mı, yoksa açık çalışmaya istekli parti kadrolarıyla mı?

Kısacası yoldaşlar, bu metne yönelik olarak sorduğum bu soruların ve aynı konular etrafında sorulabilecek birçok sorunun yanıtlarının verilmediği, yöneticilerin kendi görüşlerini açıkça ortaya koymadığı ve üyelere neyi tartışmalarının istendiğinin belli olmadığı koşullarda sağlıklı bir tartışma yapılabileceğine inanmıyorum; şu ya da bu şekilde kullanılmış olacağım endişesini taşıyorum. Bu anlayışla yürütülen tartışmaların sorunları çözeceği yerde yeni problemler ve gerginlikler yaratacağı kanaatindeyim. Daha şimdiden tartışmamız, bunda bulandığımız krizi nasıl aşarız konusunda tüm boyutlarıyla tartışarak yerine "Kongre mi", değil mi" şeklinde gelişmesi de AÇIKLIKTAN NEDEN KORKUYORSUNUZ? bunun bir işaretidir.

Biz niçin, lâfını pek çok ettiğimiz açıklık ve parti-içi demokrasiyi bir türlü benimseyemedik? Niçin, en azından 2.5 yıllık geçmişimize açık yüreklilikle bakmıyoruz? Neden korkuyoruz?

Dünyedaki ve özellikle de sosyalist ülkelerdeki gelişmelerden de kuşkusuz etkilenmiş olmasının yanı sıra partimizin bugün yaşadığı krizde, geçmişimizden taşıdığımız olumsuz birçok faktörün rolü var. Bunda, TİP ve TKP'nin birliği çalışmalarında parti tabanlarının aktif yer aldığı demokratik bir sürecin işletilemeyişi, TBKP 1. Kongresi'nin erken toplanması, gerek TİP, gerekse TKP'nin kendi Kongrelerinde (8. ve 6. kongreler) geçmişlerini köklü bir eleştiriye tabi tutmamalarının ciddi olumsuz katkısı olmuştur. Böylece TBKP ve önemli bir kısmı eski TİP ve TKP yöneticilerinden oluşan TBKP yönetimi, ne yazık ki birçok eski sorun ve hesaplaşmayı da içinde barındıran bir başlangıç yapmıştır.

Bu olumsuzluklar, TBKP yönetiminin özellikle parti-içi demokrasi ve açıklık yönünde izleyeceği politika ile belli oranda giderilebilir, ya da en azından kimi sorunların aşılabileceği

demokratik mekanizmalar yaratılabilirdi. TBKP'nin, TKP ve TİP'den devraldığı olumlu ve olumsuz deneyimlerin mirasından birşeyler öğrenip, ikisinden de farklı yeni **değerler** oluşturmasının yolu da böyle açılabilirdi. Eski TKP ve TİP'li arkadaşlarımızı da , TBKP'nin yalnızca çağın koşullarına uygun yeni bir Program oluşturmakla kalmayıp, bunu yaşamın gerçekleri ile yoğurarak ve zenginleştirerek uygulamaya da kararlı olduğu konusunda böylece inandırabilir, onlarla ve daha geniş sol güçlerle birlikte çalışmanın yollarını açabilirdik.

Oysa yönetimimiz bu konularda ilkeli bir tavır alamadı. Parti yönetiminde TBKP 1. Kongresi'nin kararları ve bunlara yönelik uygulamanın nasıl olacağı konularında görüş birliği olmadığı ortada idi, ama yönetimdeki yoldaşlarımızdan bir-ikisi dışında hiç kimse görüşlerini yazmadığı, açıkça tartışmadığı, kapalı kapılar ardında sözümona uzlaşmalara varılmaya çalışıldığı için kim , neyi , niçin savunuyor konusunda parti kamuoyu sağlıklı bilgiye sahip olamadı. Parti yönetimindeki görüş farklılıkları, karar alınmasını zorlaştırdığında, parti üyelerine başvurulacağına, ne şiş yansın, ne kebab misali, kelime oyunları ile anlaşılmaz hale gelen 'mutabakat' ^{sözümona} metinleri formüle edildi ve böylece birbirleriyle hiç bağdaşmayan görüşlerin birleştirilmesiyle alınmış kararların hayata da geçemeyeceği, ya da çok zorlanılacağı kısa sürede görüldü. Oybirliği ile alındığı açıklanan kararları kimi yöneticiler uyguladı, kimileri uygulamadı ama niye uygulamadığını da açıklamadı; bu konuda bilgi isteyen üyelere net yanıtlar verilemedi. Önemli görüş farklılıklarının olduğu koşullarda , yönetimde ille de oybirliğiyle karar çıkarmaya uğraşmak yerine yine demokratik mekanizmalar çalıştırılıp, tabanı karar sürecine katmak niçin düşünülmedi?

Değerli arkadaşlar,

Açık tartışmanın yapılamadığı, görüşlerin net bir biçimde ortaya konmadığı koşullarda üyeler uç noktalara savruluyor. Geniş boyutlu düşünme ve fikir üretmenin olanakları ortadan kalkıyor. Subjektivizm hakim olmaya başlıyor. Örn. ısrarla 'Kongre yapılmalı' diyen bir arkadaşımız, bu görüş, yönetimdeki bazı kişiler tarafından getirildiğinde tümüyle karşı konuma geçebiliyor. Böyle bir ortamda insani ilişkiler^k zedeleniyor; yoldaşça dayanışma duyguları ortadan kalkabiliyor. Üyelerin de birbirlerine olan güveni sarsılıyor.

Daha da kötüsü, kendi iç tartışmaları içine boğulan parti örgütleri, böylesi sağlıklı yürüyen tartışmalar içinde sanırım işin özünü, yani tüm bu tartışmaları ne için yaptıklarını unutmaya başlıyorlar. Parti, gitgide içine kapanıyor, yaşamdan ve günlük politikadan kopuyor. Üyeler pasifliğe itiliyor.

Şimdi, yönetici arkadaşlarıma bir kez daha soruyorum: Niçin bir taraftan konuşan, açık parti olacağız derken, siz kendiniz parti kamuoyu önünde bile açıkça konuşmaktan, görüşlerinizi açıklamaktan çekiniyorsunuz? Sizin görüşlerinizi saklamanız, net olarak ifadeden kaçınmanız, sorulduğunda kaçamak yanıtlar vermeniz, yalnızca dedikodu üretmeye yarıyor. Bu anlayış köklü bir biçimde değişmedikçe, ne Kongre, ne açık siyasi toplantılar, ne de bir başka alternatif, bizim derinleşmiş sorunlarımızı çözemeyecektir. Güven sorununun ise, metinde belirttiğiniz biçimde, kendisine güven duyulmayan bir yönetimin yaptığı birtakım düzenlemelerle aşılabileceği inancında değilim. Yönetimi, yönetmek isteyen herkese açmak, sorumluları büsbütün belirsiz hale getirerek, bir anlamda sorumluluktan kaçmak değil mi?

Bu şekilde ne politika üretilebilir, ne de üretilen politikalar yaşama geçer... Herşeye rağmen attığımız somut bazı adımlar da (yurda dönüş, parti örgütlerinin açık çalışması gibi), yine bu koşullarda, parti kamuoyunda ve sol çevrede, olayın önemi oranında coşku uyandıramamış. 141-142'ye karşı verilecek mücadelenin yeni boyutlara varmasında ve genişletilmesinde oynaması olanaklı olan rolü tam anlamıyla yerine getirememiştir. Yine aynı şekilde, Marksist güçlerle birlikte yasal, yığınsal bir partinin kurulmasına kendi katkısını yapma kararı almış, ancak bu yönde parti içinde ciddi bir tartışma yürütülmemiş, tabanın görüşlerine başvurulmamıştır.

UYELER GERÇEKTEN TARTIŞSIN İSTİYORSANIZ...

Baştan beri açıklamaya çalıştığım nedenler çerçevesinde, bize gönderdiğiniz son derece muğlak bir belgeye dayanarak görüş geliştirmemizi istemenizi ciddi bulmuyorum. Eğer, bugün içinde bulunduğumuz krizden çıkmak, bir taraftan günlük politik gelişmelere müdahale ederken, bir taraftan da diğer Marksist güçlerle birlikte oluşturulacak yasal ve yığınsal bir partinin oluşumuna olanaklarımızı gerçekten seferber etmek istiyorsak, parti yönetimi ilk önce baştan beri saydığımız görevleri yerine

getirmekte niçin eksik kaldığının ciddi bir değerlendirmesini yapmalı ve kendisini açıkça eleştirmelidir. TBKP 1. Kongresi'nde seçilmiş olan tüm yöneticilerimiz(içerde, dışarda, cezaevinde, istifa etmiş, etmemiş tümü) partimizin içinde bulunduğu durumun sorumlusudurlar ve eğer bizden ciddi olarak görüş istiyorlarsa (kararların çoğu kez bizim görüşlerimiz daha ellerine geçmeden alındığını bildiğim için buna bir türlü inanamıyorum!) , ilk önce kendi değerlendirmelerini yapsınlar, görüşlerini ve çıkış yolu konusundaki önerilerini açıkça parti kamuoyu önünde açıklasınlar ki bizi tıkayan noktalar nedir, kim ne düşünüyor anlayalım, görüşler etrafında bir tartışma yürütelim ve partimiz içinde görüş farklılıklarına rağmen, hareket birliğini sağlayacak bir söylemi nasıl geliştirebileceğimizin yol ve yöntemini de birlikte arayalım...

Öyleyse, herşeyden önce AÇIKLIK ve DEMOKRASİ...

Saygılarımla,

Filiz Karam

"BİRLEŞİK, YASAL, YİĞİNSAL PARTİNİN YARATILMASINDA TBKP KONGRE SÜRECİ" BAŞLIKLIL BELGE ÜZERİNE İNGİLTERE PARTİ KOLLEKTİFİNİN ÖZET GÖRÜŞÜ

Konuyla ilgili belgeler İngiltere posta işçilerinin grevi nedeyle elimize geç ulaştığından, konunun önemine uygun ölçüde tartışılması gerçekte -şememiştir. Ayrıca, gönderilen belgelerin içinde bulunulan durumu yeterince yansıtmadığı da göz önünde tutulmalıdır. Bu koşullarda yapılan tartışmalar sonucunda aşağıdaki düşünceler ortaya çıkmıştır.

I- İçinde bulunduğumuz koşullarda bir kongrenin toplanması genel olarak benimsenmiştir. Kongrenin toplanması için belli bağlı düşünceler şunlardır:

a- Parti yönetiminin güvenilirliği, temsil niteliği ve yönetim tarzı üzerine parti içinde ciddi bir tartışma sürmektedir.

b- Birlik ve yasallık sürecinin karmaşıklığı ve ortaya çıkardığı sorunlar partinin kollektif iradesinin daha belirgin bir biçimde ortaya çıkmasını sorunlu kılmaktadır.

c- Tüm Marksist salla birlikte oluşturmaya çalıştığımız çağdaş Marksist partinin niteliği ve program temelleri üzerine belirgin bir ortak görüşün ortaya çıkarılması zordur.

d- TBKP'nin var olan örgütlülüğünün korunup geliştirilmesi, iç bütünlüğünün sağlanması, birleşik, yasal, yığinsal partinin etkin biçimde politik yaşama girmesi için yaşamsal önemdedir.

Genel eğilim olarak, tartışmaya açılan belgede Kongre gerekçelerinin yeterince açıklanamadığı ifade edilmiştir. Kongre, yukarıda belirtilen konularda tüm farklı görüşlerin netleştirdiği bir platform olarak örgütlenmelidir. Bu platform, kişisel veya örgütsel hesaplaşmaların değil, görüşlerin tartışılarak ortak iradenin belirlendiği bir platform olmalıdır.

II. Kongre öncesinde, belgede belirtildiği biçimde yeni yönetim düzenlemelerine gidilmesi güven sorununu çözmeyeceği ve yeni sorunlara yol açabileceği için benimsenmemiştir. Mevcut yönetimin parti tabanının en geniş katılımını sağlayacak biçimde Kongreyi örgütlemesi doğru olacaktır.

III. Bir yoldaş, tartışılan konularla ilgili yeterince bilgileneemediğini de dikkate alarak şimdi yapılacak birkongrenin sorunları daha da derinleştirebileceği konusunda kaygısını dile getirdi, kongre yerine bir konferansın daha uygun olabileceğini belirtti. Bir başka yoldaş, parti tabanının aynı yönetimi yine seçeceğini, bu nedenle kongreye gerek olmadığını belirtti. Üçüncü bir başka yoldaş, asıl sorunun politik faaliyetin yükseltilmesi olduğunu, birlik ve yasallık çizgisinin perspektifinin TBKP 1. Kongresi'nde belirlendiğini, şimdi görevin bunu hayata geçirmek olduğunu söyledi.

IV. Yukarıda belirtilen noktalarla birlikte, tartışma belgesinde ifade edilen genel yaklaşım benimsenmiştir.

TBKP İng. Bölge Örgütü
18 Mart 1990

Değerli Yoldaşlar.

18. 3. 1990 Tarihinde de yaptığımız toplantıda "Birlik ve Kongere süreci" üzerine örgütümüzün aldığı kararı ekte gönderiyoruz. Ayrıca Müjgan Tutuş ve Ayşe Bilge Dicleli'nin de yazılı bireysel görüşlerini iletiyoruz. Söz konusu oturumda ayrıca 6 yoldaş MK'dan yeterli bilgi akışı gelmediği için bu durumu benimsemediklerini pretesto ettiklerini ve görüş belirtmeyeceklerini dile getirdiler.

Ayrıca parti örgütümüz kendi toplantılarını ilerici kamuoyuna açma kararı aldı. Söz konusu karar şöyledir. "Her TBKP üyesi partimizin Selametini göz önünde tutmak koşulu ile istediği kişileri parti toplantılarına çağırabilir. Parti toplantılarına katılanların oy hakkı yoktur." Ayrıca parti temsil sorunun açısından da şu kararı almıştır.

Kendisi açısından sakınca görmeyen

1-Her yoldaş TBKP'li olduğunu açıklar.

2- Komitenin her üyesi resmi açıklama yapar.

3-Dış toplantılara katılan TBKP temsilcisi kimliğini açıklar.

Değerli Yoldaşlar

Bu gün partimizin içinde bulunduğu durumu ve sorunlarımızı her düzeyde açık tartışma ile çözebileceğimize inanıyorum. MK'daki farklı görüşlerin açık tartışılmasından yanayım. Bunun için parti basının kullanılması bütün parti örgütlerinin istediği kararların da yayınlanması gerekiyor. Parti basının işleve bir anlamda da budur. Bu parti içi sorunlar olarak ele almak bir yana belli ki şu anda politikada ki tikanıklığı aşmak ana sorundur. Çözüm ise politika oluşturma sürecine her yoldaşın katılmasının önü açık olmalıdır. Görüş sahipleri açıkça ortaya çıkmalıdır. Ters durumda partinin sorunları çözülmek bir yana artarak devam edecektir. Bu gidişin sonu yıkımdır. Buna hakkımız yok!

İçten selamlarımla

TBKP'nin

Batı Berlin'deki sorumlusu

Cemal Duran

Cemal Duran

19. 3. 90

Batı Berlin Örgütü: Kongere süreci ve Birlik üzerine kararı.

1-Batı Berlin örgütü, partinin içinde bulunduğu sorunun kongere ile çözülmeyeceği görüşündedir. Kongere - son aşamada- bir karar organı olacağından, parti içindeki ayrışımı keskinleştirme tehlikesi büyüktür.

2- İstifa eden tüm yoldaşları istfalarını geri almya ve de politik görevlerine geri dönmeye çağırır.

3- Tüm üye ve yöneticileri bir parti ve organ disiplini ile sınırlamadan kamuoyu önünde görüşlerini açıkça açıklayıp tartışmaya çağırır.

4- Solda yeni bir oluşumun "birleşme" veya "katılma" yaklaşımı ile değil, hiç bir ön koşul ve ön mutabakat önesürmeden kişi ve kuruluşların katıldığı açık bir tartışma ile gerçekleşebileceğine inanmaktadır. Bu amaçla yönetime katılanlar arasında en geniş sol güçleri yansıtabilecek komisyon oluşturulup bütün süreç ve prosedürü yönlendirme görevi verilmelidir. Partimiz bu sürece kendini teslim etmelidir.

Görüş belirtmem için gerekli daydağum temel bilgilerin elimize eksik ve 4-8 haftalık bir gecikme ile ulaşması, parti yöneticilerinin bir bütün olarak görüşlerinin elimize geçmemesinden dolayı, Yasallık, Birlik ve Kongre konusunda görüş belirtmeyi reddediyorum.

6 Golda

12 Kari

TBKP ANKARA PLATFORMUNA NASIL BİR ÖNERİLER PAKETİ GÖTÜREBİLİR?

Sevgili yoldaşlar,

Bu yazdıklarımın kimi etkileyeceğini,neyi değiştireceğini bilemiyorum.Üyelerin görüşleri Merkez Yönetimine ne ölçüde yansıtılmaktadır, Merkez Yönetimi bunları ne ölçüde dikkate almaktadır,somut duruma bakıldığında,bu açıdan sınıfta kalındığı açıktır.Öte yandan aranızda bulunan bir kişi ile aynı soyadını taşıyor olmam,kadın olanın ben olması partimizin erkek partisi özelliğini sürdürmesi gibi etkenler ~~de~~ *nedeniyle* aranızda bulunan birçok yoldaşım tarafından görüşlerime kuşkuyla,bakılacağını da şimdiden biliyorum.

Ancak birşeyleri değiştirmek,birşeyleri etkilemek de,PB üyelerinin olduğu kadar ben sıradan üyenin de görevidir ve hakkıdır.O nedenle de aşağıda yazacağım görüşlerimi sürekli sinayacağımı,sürekli her platforma tanıtmaya çalışacağımı ve bu görüşlere taraftar kazanmak için çaba harcayacağımı da şimdiden biliniz.

Birleşirken ne reddedilmelidir?

Reel sosyalizm ülkelerindeki olumsuz deneyimler,insanı hiçe sayan pratik ve insanların "kplr tarafından yokedilmesi" gibi olgular nedeniyle komünizm ülküsünden kaçış, yalnızca bizim ülkemizdeki Marksistlere özgü bir şey değil.Ben bu kaçışı,hümanizm iddiasıyla çelişir görmekteyim.Çünkü komünist ideal,reel sosyalizm ülkelerindeki pratik değil,herkesin yeteneğine göre verdiği,ihtacına göre aldığı bir toplum idealidir.Bugüne kadar böylesine hümanist bir toplumsal proje henüz ortaya konulmamıştır.O nedenle,birleşik bir çağdaş parti de kimliğini,bence,bu şekilde tanımlamalıdır.

"Komünist" adına gelince.Açık ki,bu konudaki değişiklik istekleri,yine reel sosyalizm ülkelerindeki yıkıcı pratikten kaynaklanıyor.Bu,aynı zamanda TBKP'ye karşı önyargılardan, *belli*

bakımlardan ve yönetimindeki tüm sorumluluklara karşı belli alanlardaki başarı ve kaynaklanmaktadır.Bütün bu duyguların oluşmasında,TBKP'nin bilinçli-bilinçsiz rolü olmuştur.Öyle olmasaydı,bu kadar insan,rejime karşı mücadelede "komünist" adına legalite kazanmanın önemini bile bile (çünkü tüm avdınlar,sol güçler,yazarlar vb 141 ve 142. maddelerden

komünist damgasını yiverek yargılandılar,yargılanıyorlar) bize "KP" adı olmasın davatmasını getirmezlerdi.

Ad konusunda niçin ısrarlı olmadığımız Ankara platformundaki örgüt ve kişilere açıklanırken,bu gerekçe ve dayandırılmalıdır.Altını çizmek isterim ki,sırf özeleştirilere,kendimizi karalamalara dayalı

tutumlara kesinlikle karşıyım. TBKP kadar, öteki örgütlerin ve kişilerin de geçmişte hataları, eksiklikleri vardır. TBKP topyekun bir saldırı altındadır. Ama bu, yalnızca TBKP'nin hatalarından kaynaklanmıyor. Bunun önemli bir nedeni de, bugüne kadar Türkiye solunda hiçbir gücün (TKP'nin ve TİP'in de) sahip olmadıkları ve yeni bir programatik yaklaşıma sahip olmasından da ileri geliyor. Kuruçeşme platformuna katılanlarınız beni çok iyi anlayacaklardır.

Birleşme perspektifi içinde, reddedilmesi gereken komünist kimlik değildir, ama sorgulanması gereken önemli teorik kalıpların bulunduğu da bir gerçektir. O nedenle, Ankara platformunda yer almakta olan örgüt ve kişiler, eğer bir önmutabakata varacaklarsa, ortak bir ideolojik çalışma başlatmayı, birinci madde olarak görmelidirler. Bence, yalnızca Leninizmin asılmasıyla yetinmeyiz, Marksist teorinin de günümüzdeki insanlığın gelişme düzeyiyle çelişen yanlarını sorgulayıp ortaya koyabilmeliyiz. Bu, "Marksizme veda" değildir. Bizim esas ülkemiz komünist topluma ulaşmak olduğuna göre, bu toplum adaletli, özgür ve refaha dayalı bir toplum olarak tasavvur edildiğine göre, insanlığın böylesi bir toplum özlemi Marksizmden daha eski olduğuna göre, cesaretle ortak bir ideolojik çalışma başlatmayı önmutabakatin birinci maddesi yapmak durumundavız.

Birleşme perspektifi içinde, reddedilmesi gereken komünist ideal değildir, ama bu ideal için uğraş verecek bir partinin nasıl bir yapıya sahip olması gerektiği bugün dünya çapındaki bir bilinmevidir. Ben burada varolan örgütleri tümüyle dışlamaya çalışan yaklaşımları doğru bulmuyorum. Örneğin, bana ulaşan "biz altında imzası bulunanlar" diye başlayan (ancak imzalar olmadığı için kimliklerini bilmediğim insanlara ait) metinde, ~~örgüt~~ parti olan tüm örgütlerin feshedilmesi öneriliyor. (Yerine önerilenin avdınlar, artı yığın örgütleri yöneticileri ve demokratik insiyatiflerin temsilcileri olması, ^{baskı bir} elitçi yaklaşımı yansıttır bence). Örgütler feshedilince, kimse tertemiz olmayacaktır. TBKP'den istifa edenler, şu ya da bu nedenle (siyasi anlamda) TBKP'yi suçlayarak ya da bugüne kadar yaptıklarından dolayı açık toplantılarda özür dilemekten öte gidemeyenler, bence, geçmişlerinden temizlenmiyor. Yenilenme, her kişinin içinde olmakta olan ve olması gereken bir süreçtir. Kişi kendi kendisiyle hesaplaşmadan, geçmişiyile hesaplaşmadan kacarsa, yeni bir kimlik kazanmış olmayacaktır. Yeni örgüt yapılarının oluşturulması ve araştırılması süreçlerinde, bence, varolan örgütlerin (TBKP, TSİP, olanaklıysa Yeni Öncü)

yöneticileri değil, üyeleri ^{olan} en önemli, en değerli deneyim sahipleri ^{olan}dır. Nasıl olmalı ki, eskisi gibi olmasın, sorusuna yaşamlarıyla, deneyimleriyle yanıt verecek olan kişiler bunlardır. Örgütler dağılırsa, bu kişiler ^{dağılır} dağılır. Bu nedenle, Ankara platformunda varılması gereken ikinci ön mutaba

bence, varolan örgütlerin yapılanmalarını demokratik bir temele, taban demokrasisine oturtmaları, bu arada platformun tüm bileşenlerinin de birlikte çağdaş bir yapılanma üzerine çalışacak bir ekip kurmalarıdır.

Ben, Sargın-Kutlu olmasın, görüşlerini, yalnızca bir TBKP üyesi olduğum, Sargın-Kutlu yoldaşların başlattıkları süreçlerin ülkemizi ne kadar önemli değişikliklerin eşiğine getirdiğini gözlemlediğim için kabul etmiyorum. Aynı zamanda bu vaklaşımlar, çağdaş bir birlikte ve yapılanmada olmaması gereken, davatmalar kategorisine girmektedir. Tıpkı TBKP'nin "KP adı", "yenilikçi program" demesinin de tarafımcı bir davatma olarak görülmesi gibi. Çağdaş bir birlik arayışında, davatmalar olamaz. O nedenle, Ankara platformunda temsil edilen örgütler ve kişiler, birbirlerine hiçbir şekilde davatmada bulunmayacaklarını taahhüt etmelidirler.

Bu platformda yer alan aydınların, özellikle örgütlerin varlığına ve bunların geçmişlerine bakarak, kendileri adına endişelere kapılmalarını anlıyorum. Hatta onlara hak veriyorum. Ne ki,

, TBKP yalnızca yöneticilerden ibaret değildir, bu partinin küçümsenmeyecek sayıda üyesi vardır. Ve bu üyeler, bir dizi olumsuz uygulamalarla karşılaşmışlardır. Bulundukları yapılarda kişilikleri kırılmıştır, dikkate alınmamışlardır (özellikle de kadın iseler). Öte vandan doğumundan ölümüne dek ülkemiz insanı demokrasisizliğin her türünü yaşamaktadır. O nedenle, bu örgütlerin üyeleri, şu sıralarda, kişilik olabilmek için savaşıyor. Eğer Ankara platformunda yer alan aydınlar, gerçekten yeni bir oluşuma ulaşılmasını istiyorlarsa, ki istediklerine inanıyorum, o zaman bu platformun sağlayacağı olanaklarla (bunlardan ne anladığımı aşağıda anlatacağım), bu örgütlerin üyelerinin demokratik kimliklerini geliştirme, yardımcı olmalıdırlar. Ve aynı zamanda, birbirleriyle giriştikleri tatsız, biçimsiz, zaten kültürel bakımdan bir yıkımla karşı karşıya bulunan bin toplumun aydınlara tepkilerini artırıcı davranışları bir kenara bırakmalıdırlar.

Yeni bir parti nasıl kurulmalı?

Ankara platformundaki durum, öznel olarak, tarafların birliğe tam olarak hazır olmadıklarını gösteriyor (eğer okuduğum materyaller ortamı yansıtıyorsa). Buna nesnel olarak, ideolojik alanda yapılması gerekli çalışmalar ile nasıl bir yapılanma soruları da eklenince, birlik ve çağdaş parti sorununun gerçekten de bir süreç işi olduğu ortaya çıkıyor.

•Peki, ne yapılmalıdır? Böylesi bir oluşumun ortaya çıkabilmesi için sürekli tartışılmalı, tartışılmalı, partileşme ertelenmeli midir?

Ben buna,"hayır!" diyorum.Çünkü bu,solu hareketsiz,etkisiz kılıyor.Oysa Türkiye'nin sola ,özellikle de Marksist sola olan ihtiyacı çok büyüktür.Bu durumda,biraraya gelmeden bile varolan mutabakatlara dayanan bir hareket birliği oluşturmaktan başkaca bir yol yoktur.

Bu hareket birliğinin daha şimdiden dayandığı birinci programatik noktadan başlanmalıdır: Demokrasi,insan hakları,141-142'ye karşı mücadele,sendikal haklar,demokratik anayasa,partiler yasası, 12 Eylül yasalarının kaldırılması vs.. Daha şimdiden bu platform,ülke çapında bu temeldeki bir hareket birliğinin bir çekim merkezi,bir odak noktası olabilir. Bu,tartışmalar nedeniyle soldan uzaklaşanları rahatlatacağı gibi,tartışmaların da hayatın içinde yer almalarını,tartışmaların ortak amaçların yaşama gecirilmesine yönlendirilmesini ve nihayet de birsevler yapılmasını getirecektir.Ben bir komünist olarak,TBKP'nin bugüne kadar 141-142. maddelere karşı hareketi teşvik edici olamamasından acı duvdüğüm kadar,bugüne kadar bu maddelerden çekmediği kalmamış olan aydınların,diğer örgütler temsilcilerinin duyarsızlığını da kınıyorum.

Bu hareket birliğinin daha şimdiden örgütleyebileceği,ikinci çalışma,toplumsal yaşamın tüm alanlarına ilişkin alternatif politikalar üretilmesinin özendiriciliğini yapmaktır.Bu politikaların oluşturulması hem uzman kişilerin birlikteliğini özendirmeve,hem de viğinsal olarak insanların katkıda bulunmalarına olanak verecek platformlar yaratmaya davanmalıdır.Aydınlar ile örgütlerin olanakları birleştirilebilirse,bu başarılabılır.Başka deyimle,kişisel ve örgütsel hırslar bir kenara bırakılabilirse...

Geçici bir yapılanma ve bireyin rolü

TBKP,bence önemli bir deneyime sahiptir: 1- Alışkanlıkların,örgütsel önyargıların aşılması kolay olmuyor.Bunlar düşünsel diyeyim,üstyapı oluşumları diyeyim oldukları için uzun süre varlıklarını koruyorlar. 2- Birlikler,masa başında ünlü adların,bu partilerin ileri gelenlerinin pazarlıkları,kapalı kapılar ardında çalışmalarını ile oluşturulduğunda (burada o dönemde TKP ve TİP'in illegal olmalarının da önemli bir rolü olduğunu kesinlikle unutmuyorum) gerçek kaynaşma sağlanamıyor.

Bu deneyim,bence dikkate alınmalıdır.Hala bunun acılarını yaşamıyoruz? Eski türden yöneticiler olma özellikleriyle tümüyle birbirleriyle aynı olan TBKP'nin iki avrı yapıdan gelen yöneticilerinin bizlere dağıtılan "görüşleri" ile davranışları,bunun en açık kanıtıdır.İşin içine TSİP de katılınca,aydınlar da olunca,bu sorunu

Durum

daha da karmaşıklştırıyor.Örgütsel önyargıları,kişisel çekişmeleri ve avdınlar arasındaki sorunları gözardı edemeyiz.

Bu durumu aşabilmek için öyle bir geçici yapılanma oluşturulabilmelidir ki,süreçlere herkes katkıda bulunma,etkide ~~yapma~~ olanağına sahip olsun.Öyle bir geçici yapılanma oluşturulmalıdır ki,herkese birbirini etkileyerek yenilenme olanağı sağlansın.Öyle bir geçici yapılanma oluşturulmalıdır ki,program-tüzük çalışmaları,ya da yukarıda saydığım ideolojik-örgütsel alandaki ideolojik çalışmalara,politik mücadeleve,politik alternatif politikalar üretimine beşbin kişi bir kişiye esitlenmeden katılabilsin.

Böylesi bir geçici yapılanmayı ben,herkesin şu andaki kimliğini ve varlığını muhafaza ettiği hareket birliği olarak tarif ediyorum. (Almanca:Union,federasyon vs çok tuhaf kaçabilir,DAC'deki Neues Forum gibi çok parçalardan ve değişik kişilerden oluşan bir birlik diye tarif edeyim).

Peki,burada bireyler,yani avdınlar,tek tek kişiler eriyip gitmez mi? Ya da temsil edilen bir örgütün,örneğin TBKP'nin üyeleri vine kaale alınmama tehlikesiyle karşı karşıya kalmazlar mı?

Bunların önlenmesinin en büyük aracı,acıklıktır,tüm çalışmalara ülke çapındaki Marksist solcuların katılabildikleri platformların yaratılabilmesidir,legalitedir ve nihayet demokrasidir.Herşey ortada cerevan etmelidir,en küçük verleşim birimlerinden en büyük kentlere dek her yerde çalışmalar,herkesin katılımıyla yürümelidir.Ancak bu gerçekleştirebilirse,avdınlar bir kenara itilmez,her solcu insan katkıda bulunabilir ve en önemlisi de örgütler adına platforma *seçilenlerin* *dsun, krul avdınların olsun* kişisel ve örgütsel hırs gütmeleri önlenebilir.

Bütün bu çalışmaların,davranışların ilerleyebildiği ölçüde yepyeni bir yapılanmaya doğru yol alınabileceğini düşünüyorum. *Tersini düşünüyorum,*

Herkes sunu sorsun: 1968'lerden beri Türkiye'de parti gereksinimi var, sözleri *gölder* bir tekerleme halini aldı.Öyle bir döneme giriyoruz ki, partileşme kadar partileşmeme de bir çözüm olarak tartışmaların gündemine girmiştir.Yani hareket *birlikte* olma ile parti olma arasındaki sınırın nerede bulunduğu araştırılmaktadır.Bu açıdan da derhal programı,tüzüğü ilan edilen bir *partive* dönüşülmesine,karşıyım. *ve bunun 'çaydas' plan edilmesine*

Saygılar,sevgiler.

Ayşe Bilge Dicleli

M.Karaca ve O.Sakallsız yoldaşların yurtdışı parti örgütlerine Yasallık, Birlik ve Kongre istemlerine ilişkin, parti örgütlerinin görüşlerini almak üzere gönderdikleri 28 Şubat 1990 tarihli metine ilişkin görüş belirtmeği, aşağıda açıklamaya çalışacağım nedenlerden dolayı reddediyor, partimizin bugüne dek halâ sürdürdüğü parti içi bilgilendirme ve görüş alış-veriş tarzını protesto ediyorum.

- Tüm bilgiler ve tartışma metinleri elimize ortalama 4-8 haftalık bir gecikme ile ulaşıyor ve bu arada gerek parti içi, gerekse diğer sol ile yapılan görüşmelerden ve bunlara ilişkin yeni gelişmelerden haberimiz olmadığından, biz halâ artık zaten gündemde olmayan konuları gereksiz yere tartışmaya daha yeni başlıyoruz. Yurtdışında bulunan parti yöneticilerinin, parti örgütlerini edindikleri bilgiler çerçevesinde bilgilendirmek yerine, suskun kalma veya yalnız bazı parti üyelerinin "resmi olmayan kanallardan" edindikleri bilgilere ilişkin yanıt verme tarzındaki tutumları, parti örgütlerini gereksiz tartışmalara sürüklüyor. (Örneğin, örgütümüzün konferansında hazır bulunan O.Sakallsız yoldaşın herhalde 9.Şubat 1990 tarihli Merkez Yönetimin "Birleşik, Yasal, Yağinsal Partinin Yaratılmasında TBKP Kongre Süreci" başlıklı belgesinden haberi vardı. Kendisi bu konuda ve diğer gelişmeler konusunda üyeleri bilgilendirirken yende, suskun kalarak, yalnızca birkaç yoldaşın tesadüfen "özell ilişkileri sayesinde" öğrendiklerini, Merkez Komitesinden altı TİP kökenli yoldaşın istifâ etmiş olması v.b. konulara zoraki yanıt vermesi ki bu arada TKP kökenli T.Eraslan yoldaşın da PB'dan ayrıldığı dahi belinmeye gerek duymaması, parti örgütünün bir çok konuda gereksiz yere tartışmasına yolaçtı.)

- Parti örgütlerine Parti yönetiminin ortak görüşleri ve genel eğilimler dışındaki görüşler konusunda zamanında bilgi geleceğine - ki karşı görüşte olanların isimleri de benim için hiçbir önem taşımadığı gibi, tüm MK üyelerini tanımadığımız ve tüm MK üyelerinin görüşleri bizlere iletilmediği sürece, ayrışımına yolaçtığı için bu tutuma karşıyım - MK'nın aldığı kararlar ve ardından bazı MK ve PB üyelerinin görüşleri geliyor.

Bendi U.Çoşkun, A.Kardam, E.Talu v.b. tek tek kimi yöneticilerin görüşleri, diğer MK üyelerinin görüşlerini bilmediğim sürece, bir bütün içinde olmadığından, ilgilendirmiyor.

Ankara'da bir grup yoldaşım gönderdiği imzasız metinlerin, parti yönetimi tarafından herhangi bir açıklama yapmadan, örgütlere gönderil-

mesini ise ciddiyetsizlik olarak alıyorum.

- Elimize ulaşan bilgilerim ve tartışma metinlerinin eksik olması- ki diğer belgelerden bu çıkıyor - konuları bir bütün olarak tartışıp, görüş belirtmeği olanaksız ve gereksiz kılıyor. Parti resmi kanallarından parti içi bilgilendirme sağlıklı bir şekilde yürütmediğinden, bazı özel ilişkiler ile daha çok bilgi edinebilen yoldaşlar, bu durumu ellerinde bir koz olarak diğer yoldaşlara karşı kullanabiliyorlar.
- Kanaca ve Sakalsız yoldaşların bizlerden TSİP ve aydınlarla 10 Mart tarihinde yapılacak olan birlik toplantısı hakkında, 20 mart tarihine kadar görüş istemeleri ve bu arada söz konusu toplantının ertelenmediğini bile parti örgütlerine duyurmaya gerek duymamaları, parti üyelerinin görüşlerine ne kadar önem verdiklerini gösteriyor.
- Tüm bunların yanı sıra bizlerden Yasallık, Birlik ve Kongre konularında görüş isteyen parti yönetiminin, bu konularda görüş belirtmemiz için gerekli olduğunu zannettiğim temel bilgileri, üyelere ulaştırması gerekir diye düşünüyorum. Eğer parti yönetimi yok elinizdeki bilgiler yeterli, bir görüş belirttim diyorsa, elimizdeki belgeleri onlara verelim, kendileri bir görüş belirtsin- tabii diğer bizlere iletilmedikleri bilgilere başvurmadan. - bizde bu arada eksik ve geç gelen bilgilerle nasıl görüş oluşturulacağını öğrenmiş oluruz.

Birlik konusuna ilişkin :

- a) Partimizin birlik konusunda oluşmuş bir konsepti var mı ?
- b) Var ise, bu yalnız yönetimde mi oluştu ve yalnız yöneticiler tarafından mı biliniyor ?
- c) Eğer yok ise bilhassa Ankara'daki TSİP ve aydınlar ile yapılan birlik görüşmelerine katılan arkadaşlar belli bir diyalog içinde-ler mi ? Yoksa herkezi kendi görüş-ünü mü savunuyor ?
(Veysi Sarısözen arkadaşın Berlin'deki "Sosyallist Demokrasi" konulu toplantıda yaptığı gibi)
- d) TBKP'ni temsil eden yoldaşlar tüm parti üyelerinin görüşünü almadan ve hatta onları bilgilendirmeye bile gerek duymadan, TBKP'ni birlik toplantılarında temsil edebilirler mi ?
- e) Birlik görüşmelerinde şimdiye dek gerek partimizin, gerekse diğer solun savunduğu görüşler, ortak görüşler ve ayrışılan noktalar ne-lerdir ?

Öüm bu sorulara sağlıklı bir yanıt alamadan birlik konusunda bir görüş belirtmem olanaksız.

- Yasallık ve Kongre konularında da parti içi bilgilendirme, açıklık ve demokrasi anlayışı yerleşmediği sürece, bu konularda da,

a)) Merkez Komitesi kaç kişiden oluşuyor ?

b)) MK'nde fiilen kaç yoldaş çalışıyor ?

c)) MK'nde olan yoldaşlar kimlerdir ?

d)) MK üyelerinden yurtdışında ve cezaevinde olan yoldaşlar kimlerdir ?

sorularına yanıt verilmediği sürece görüş belirtmemim olanaksız olduğunu sanıyorum. Batıberlin konferasında hazır bulunan O.Sakalsız yoldaşım, "MK kaç kişiden oluşuyor ? , bunlardan kaç yurtdışında ve ne kadar cezaevinde ?" sorularına yanıt vermeyişini ve hatta U.Çoşkun arkadaş polise "24 MK üyesi var" demiş, diye belirtmesini tasvip etmiyorum. Legal olarak çalışacağını açıklamış bir partinin Türkiye'de yüzlerce üyesinin legal çalıştığı, tutuklandığı, gözaltına alındığı bir ortamda, MK üyelerinin kimliklerinin üyelenden dahi gizlenmesi, partimizin yasallık ve demokrasi anlayışı ile bağdaşmıyor. (Herhalde MK üyeleri belgeleri imzalayan arkadaşlardan oluşmuyor.)

- Gerek partimizin üyeleri tarafından bilinen, tabandan oluşmuş bir birlik konseptinin olmayışı, gerekse bilgilerin eksik ve geç parti örgütlerine ulaşması, üyeleri bir taraftan parti yönetiminden kendi tanıdıkları yoldaşları savunmaya iterken, diğer taraftan tartışmaların en uç görüşler etrafında gelişip gerginliklere yol açmasını doğuruyor. Ve daha da kötüsü, TBKP'ni oluşturan iki partinin üyelerinin kendi içlerinde gruplaşmalarına neden olmaktadır.

- Parti yönetiminin yurtdışı örgütlerine dar bakış açısı (ya da hiç bakış açısı var mı acaba ?) sonucu günlük politikaların belirlenememesi, yurtdışı örgütlerinin temel amaç ve hedeflerinin muğlak kalmasına ve neticede aslında parti örgütlerinin çalışmalarında yalnız bir bölümü olması gereken, birlik tartışmaları içinde boğulmalarına, başka bir iş yapamama haline gelmelerine yolaçıyor. Sonuçta eksik ve ellerine geç gelen bilgilerle uğraşarak, zaten dikkate alınmayan görüşlerini iletmekten başka bir iş yapamaz hale gelen örgütler gün geçtikçe, üyelerini kaybediyorlar, tartışmak istemeyen politika üretmek isteyem arkadaşlar örgütlere uğnamaz oluyorlar.

4.Mart 1990

MK. SEKRETERLIGINE

22 Şubat 1990 tarihli, Karaca-Sakalsiz yoldaşların bilgilendirme konusunda yolladıkları, * Birlik Platformu * ile ilgili yazılı belgeler bölgemiz biriminde yapılan tartışmalarda şu sonucu çıkartmıştır.

30 Ocak 1990 tarihli - KARDAM - TALU - YILDIZ - yoldaşların çıkartıkları metin üzerindeki görüşlere bölgemiz biriminde görüş olarak benimsemiştir.

1- KUTLU - SARGIN yoldaşların olmadığı bir partiyi düşünmüyoruz.

2- * KOMİNİST * ismi olmayan bir partiyi düşünmüyoruz.

3- 141. ve 142. maddelere karşı etkin mücadele etmeyen bir parti düşünmüyoruz.

4- Birlik görüşmelerinde karşılıklı olarak * DAYATMACI * görüşlere karşıyız.

5- Ciddi bir birlikden yana olmamız en büyük arzumuz olmasına rağmen; bunu zamanın uzatılması için bilinçli olarak gösterilecek yaklaşımlara karşıyız.

Yoldaşca selamlarımızı iletiriz

Avusturya - Vorarlberg

TBKP Birimi

Fax: 00949-203 339 223

TSİPEÇ PARTİ KOLLEKTİFİNİN ORTAK GÖRÜŞÜ

22 Şubat 1990 tarihli yazı ile Merkez Komite,bizlere MK kararlarını ve değişik MK üyelerimizin görüşlerini ilettili.Bu enfemasyonu değerdendiren Bölge Komitemiz,konunun önemi açısından parti kollektifini toplayarak ortak bir görüş oluşturmaya yararlı gördü.

Parti kollektifimiz yaptığı toplantıda sorunları enine boyuna indeleyerek aşağıda dile getireceğimiz ortak görüşe vardı.Ve bize sözlü olarak iletilen 21 Mart 1990 günü ülkede yapılacak temsilciler kurulu toplantısına ortak görüşün sunulması yönünde karar alındı.

Önce bize ulaştırılan enfemasyon yeterli değildir.Örneğin karar metninde yapılacağı söylenen 10 Mart taki toplantı ve sözlü olarak belirtilen 4 Marttaki temsilciler kurulu toplantısı bizim sormamız üzerine hiç bir gerekçe söylenmeden ertelendiği ile etilmiştir.İkincisi Merkez Komite'mizde bu kadar farklı görüşlerin tartışıldığı bir ortamda temel örgütlerimizin görüşleri bizler tarafından bilinmektedir.Bu eksikliklere birde bizlerin ülkemizden uzak oluşu eklenince ,bizlerin durumu sağlıklı bir değerdendirme olanağımızı ~~extremizme~~ sınırlamaktadır.Bu açıdan görüşlerimizde her zaman yanılma payı olacağı düşünölmelidir.

Parti kollektivimizin ortak olarak vardığı görüşleri madde madde ve kısaca sizlere aktarmaya çalışacağız.

1. 1.1.1990 ve 9.2.1990 tarihli MK metinlerini incelediğimiz zaman özellikle kongre konusunda farklı bir yaklaşım görmekteyiz.Metinlerde değışimin gerekçesi açıklamadı için neden böyle olduğunu tam olarak kavrayabilmiş değiliz.Bu durum bizlere geçmişteki eksikliklerimizihatalarımızı tekrar anımsattı.

Partimizin Merkez Komitesi,Genel Başkanımız Nihat Sargın ve Genel Sekreterimiz Haydar Kutlu yoldaşlarımızın gidişi ilk başlayan süreçte politikamızın ana hedefinden zaman zaman uzaklaşmış,ona bağlı tali çalışmaları ön plana çıkarmıştı.(ki politikamızın ana hedefi KP'nin yasallaşmasıydı.Bizce ülkemizin şu anda içinde bulunduğu koşullar,ana hedefimizin yaşama geçmesine daha fazla olanak sağlıyor)Örneğin hepimiz anımsarız:dönüşle başlayan süreçte yeni komünist ekipler göndermek yerine (ki o dönem de Batı Avrupa'da bunun potansiyeli vardı.)politik göçmenlerin dönüşü ve TSİP ile birlik çalışmalarını ön plana çıkardık.

Şimdi de 3 Aralık 1989 genişletilmiş MK toplantısında alınan kararların(ki bu kararlar 2.Plenumda alınmıştı)yaşama geçirilmesi için aktif çalışmaya girilmesi,merkez düzeyinde yeterli olmasa bile,iller düzeyinde TBKP'li olarak legale çıkışımız partimizin içinde bulunduğu olumsuz ortandan kurtulacağı imajını bizlere vermişti.Maalesef zaman içinde geçmişte düştüğümüz yanlışla tekrar düşme tehlikesiyle karşı karşıya bulunuyoruz.Tüm gücümüz ve olanaklarımızla kurucular heyeti ile ilgili girişimler yapacağımıza kongre,partinin feshi,ve Batı Avrupa'da örgütleyicileri tarafından bile değerini kaybettiği ifade edilen "Kuru Çeşme"toplantılarına eşdeğerde toplantılara aktif katılmayıv.s gibi sorunları gündeme getirmeğe çalışıyoruz.

- 2 -

a) Bizce bu gibi sorunları gündeme getirmeyi bir yana bırakarak, 3 Aralık toplantısında tekrar karar altına alınan KP kurucular hareketi hazırlık komisyonu oluşturma yönünde aktif bir çalışma yürütmeliyiz. Doğaldır ki en geniş çevreyi kapsayan bir kurucular hareketi hepimizin istemidir. Ama yaşam bize bunun kısa bir zamanda olmayacağını gösteriyor. Bu açıdan 3 yıllık birlik çalışmaları deneyiminden hareket ederek, bizlerle beraber olacaklarla KP girişimini en kısa zamanda sonuçlandırmalıyız. Bu durum bizim en geniş çevreyi dışladığımız anlamına gelmez, tam tersine birlik için yeni olanakları ortaya çıkaracağı açıktır.

b. Partimizin legale çıkmayan MK üyeleri, il ve ilçe örgütleri varsa bu yoldaşlar ikna edilerek legale çıkma hareketine devam edilmelidir. Ayrıca MK kararına karşın ülkeye dörmeyen MK üyeleri ve ikna edilmeğe çalışılmasına rağmen kendisini deklare etmeyen MK üyeleri varsa bunların MK üyeliğine son verilmelidir.

c. 1. Ocak 1990 tarihli MK Sekreterliği genelgesinde de vurgulandığı gibi legale çıkmış örgütlerimiz ve Merkez Komitemiz, ülkemizdeki güncel politikanın içinde taraf olarak yer alarak siyasi çalışmaya ağırlık vermelidir.

2. Kongre istemine gelince; kongre isteminin gerekçelerine baktığımız zaman haklılık payları görebiliyoruz. Ama aklımıza şu soru hemen geliyor: 3 Aralık toplantısının kararları örgütümüzün çoğunluğunun görüşleri değil mi? İlk önce 3 Aralık toplantısında yalnız MK üyelerinin görüşleri değil, bildiğimiz kadarıyla Batı Avrupa örgütleri dışında tüm örgütlerimizin görüşleri yansiyarak karar alındı. Yani bizce bu kararlar tüm örgütün görüşleridir. (ki bundan sonra yapılan Batı Avrupa konferansı bu görüşleri benimsedi.) Önerilelen kongre sürecinde bizler bunlardan farklı görüşlerin oluşacağına olanak görmüyoruz.

İkincisi kongre sürecinde kurucular heyeti çalışmalarında gelişmeye bağlı olarak görüş üretmek savıdır. Bizce bu tekbaşına bir kongre sürecini gerekli kılmıyor. Eğer MK iletişim ağını sistenli bir hâle getirirse, enfamasyonu zamanında tam olarak örgütlere ulaştırırsa, parti politikamızı temelden ilgilendiren konularda genişletilmiş MK toplantıları veya temsilciler kurulu toplantılarını örgütleyebilirse bizce sorun çözülmüş olur.

Üçüncüsü ise; şu anda yapılacak bir kongrenin hazırlanması bir çok nedenlerden dolayı teknik açıdan sakıncalı görüyoruz. Ayrıca MK'nın ve parti örgütlerimizin legale çıktığı bir ortamda ve parti yasallaşmadan yapılacak bir kongre istesek te istemesek te illegal olmak zorundadır. Bununla partimizin önüne koyduğu politikaya ters bir durum yaratacağı açıktır.

Dördüncüsü; kongre süreci ve kongre partimizin içinde bulunduğu ortamda, artiyetlerden bağımsız olarak parti içi hesaplaşmaya dönüşme olasılığı çok yüksektir. Bu durum partimizi daha da çıkmaza sürükleyecek yeni bölünmelere neden olma olasılığı yüksektir.

Tüm bu gerekçeleri gözönünde bulundurduğumuz zaman kongre sürecini ve kongreyi zamansız buluyoruz. Doğaldır ki kurucular heyetinin başvurusu ile birlikte bir yandan

3.

TBKP'nin feshi kongresini yapacağız,öte yandan bizlerinde içinde bulunduğru KP'nin en kısa zamanda birinci olağan kongresini hazırlama sürecine gireceğiz.

3.Bizlere doyurucu enfarmasyon gelmediği halde gerek gönderilen yazılarda gerekse resmi olmayan yollardan ulaşan bilgilerde,partimizde bir gurup yoldaşımızın partiyi fesh etme girişiminde olduğunu öğrenmiş bulunuyoruz.Bizce içinde bulunduğumuz süreçte ,bu konuda tartışma yapmayı bile gereksiz görüyoruz.Bu anlayış tam bir likidas-yondan başka bir şey değildir.

4.Kurucular heyeti çalışmaları ile ilgili olarak ilk önce bizimle beraber olan güçlere önkoşulsuz gidilmeli,bu güçlerin önkoşulsuzgelmesi için ortam hazırlanmalıdır.Bu ilişkilerde kısa zamanda sonuç alınması yönünde uğraş verilmelidir.

Kurucular heyeti çalışmalarında şu ilkelerin önemli olduğunu düşünüyörüz.
a.Ülkemizin içinde bulunduğru ortam,141,142. maddeler kalkmadan da komunist partisi kurulabileceği yönündedir.Bu koşullarda kurulacak partının mutlaka "K" ismini taşıması gerekiyor.Çünkü dönüşle başlayan politikamız KP'nin yasal olmasını amaçlamakta, Eğer bundan vazgeçersek Avrupa'dan başlayan bu parti yöneticilerinin dönüşlerini de tartışmak durumunda kalırız.K ismi yasal olduğu zaman KP isimli parti tartışmasını yapabiliriz.

b.Kurucular heyetinde kimlerin olacağı bu harekete katılan örgütlerin kendi iç sorunlarıdır.Hiç bir örgüt diğer örgütlerin içişlerine karışamaz.Bizce hiçbir yasal engeli olmayan Haydar Kutlu ve Nihat Sarıyan yoldaşların kurucular heyetinde mutlaka bulunmaları gereklidir.

Yasal bir komunist partisi çalışmalarınızda başarılar dileğiyle.

TBKP İsveç Kollektifi ad.

Mehmet Ali Tazedal

Salih Mijdat Salman

BİRLİK, YASAL, YIGINSAL PARTİNİN YARATILMASINDA THKP KONGRE SÜRECİ

8 Aralık'ta açıkladığımız yasal ve birlik bir partiyi kurma amacımızın koşulları daha da olgunlaşıyor. Marksist güçlerle birlikte birlik bir parti kurma çalışmaları başlatmanın esliğindeyiz. Bu amaçla, THKP'nin yasalda kurulacak partiye taşıyacağı olumlu değerleri ortaya çıkarmak ve tüm olanaklarını seferber etmek gerekiyor.

THKP'nin bugünkü misyonu demokrasi güçlerinin birleşmesinde ve geniş bir yasal partinin kuruluşunda yapıcı rol oynamaktır. Bu görevimizi 8 Aralık basın toplantımızda açıkladığımız kararlarımızı yasağa geçirerek başarabiliriz.

Ne varki, bu doğrultuda aldığımız kararları iki ayda yasağa geçirebildiğimiz değiliz. Bugün bu süreci 8 Aralık'tan sonra atladığımız kendi adımlarımızla 14 Ocak'ta marksist aydınlarla ve THKP ile yaptığımız toplantının sonuçlarını birleştirerek ilerletebiliriz.

1- Amaç: Birlik, Yasal, Yiginsal Partinin Yaratılması

1. Önümüzde marksist aydınlarla ve THKP ile yapacağımız 10 Mart toplantısı duruyor. Önceki toplantıda ortak karar gereği, bu toplantının Kürt marksistlerini de kapsayacak biçimde bir katılımı gerçekleştirmeyi sağlayabiliriz. Bu toplantıyla başlayan bir dizi toplantı sonucunda yasal, ve geniş partiyi oluşturmak yönünde ön mutabakatlar gerçekleştirilebilir.

2. Partimizin, Komünist Parti üzerindeki yasağın kalkmadığı sürece kurulacak partinin adının "K" olması gerektiği yönündeki görüşü sürmektedir. Rejime karşı olan bu dayatmamıza birlik sürecinin başlaması ve gelişmesine bir engel oluşturmaması için "K" ismi tartışmasını sona erdirmeyiştir. Bu aşamada önemli olan sorun kurulacak olan partinin komünist niteliği konusunda mutabakat sağlamaktır. Ayrıca programın, tüzüğün ve birlik sürecinin özellikleri konusunda anlaşmayı önlemeliyiz.

3. Birlik platformu sağlayacağı ilk ön mutabakatlardan sonra yasal parti kurma amacını kamuoyuna açıklayarak çalışmalarını başlatacak ve sonuçta program, tüzük, partinin kuruluş tarzı ve parti adı konularının belirleyeceği yeni bir aşamaya geçecektir.

4. THKP bütün bu konulardaki kendi tartışmasını yürütmek, görüşlerini oluşturmak için bir kongre süreci yaşamak zorundadır. Kongre sürecimiz 3 Aralık kararlarımızı yasağa geçirmeye başlamalıdır. Böylece birlik sürecine bütün üyelerimizi de aktif olarak katma ve iradelerini ortaya çıkarma olanağını elde edeceğiz.

11- Kongreye Nasıl Hazırlanabiliriz

1. THKP, hazırlık sürecinden geçerek kongresini gerçekleştirebilir.

Kongre hazırlık süreci ile; partinin potansiyellerini toparlamak, bunlara yasal geniş partinin yaratılması

doğrultusunda harekete geçerek, günlük politik faaliyetle

partiyi etkin olarak katmak, geniş partinin kurucusu olacak kadroların ortaya çıkacağı ortamı oluşturmak amaçlanmaktadır. Ancak böylece bir hazırlıktan sonra THKP kongresi amacına uygun gerçekleştirilebilir.

İç sorunların öne çıktığı bir kongreler sürecini doğru görmüyoruz. Şu ana kadar çeşitli adlar altında yapılmış olan seçimlerin parti örgütlerinin iç düzenlemeleri olarak kabul ediyor ve bunu kongre sürecinin başlangıcı olarak görmüyoruz.

Kongreler, hazırlık sürecinin sonunda her beraber kararlayacağımız yöntemle bütün örgütlerde yaklaşık aynı tarihte başlayacaktır. Kongrelerin başarılı olabilmesi için parti yönetiminin onayını alarak karşılıklı görüş alış-veriş ve yardımlaşmaya sağlamak gerekiyor.

2. Parti kolektifinin kongre sürecine iradesinin tam olarak yansımada engel olacak hiç bir şeye izin verilmemelidir.

3. Gerek eski TİP ve TKP üyelerinin gerekse bugün kendine THKP'liyin diyen herkesin demokrasi mücadelesinde ve birlik sürecinde somut işle bağlı olarak kongre sürecine katılmasını sağlamalıdır.

III-Yönetime Güven Sorunu Üzerine

Partimizde yönetime karşı bir güven sorunu olduğu gerçektir. Partimiz içine düştüğü sorunlarda yönetim kendi sorumluluğunu bir çok defa açıkladı. Marksist solla görüşmeler ve kongre hazırlık sürecini başlatırken parti yönetimi olarak, bu güven sorununu çözecek yeni düzenlemeler öneriyoruz. Bu düzenlemelerle P'nin daha geniş bir yapı ile politika üretme ve yönlendirme faaliyetinin yetkinleştirilmesini hedeflemelidir.

Genişletilmiş MK içinden belirlediğimiz arkadaşların katılımıyla yapılan düzenlemenin tartışılmasını istiyoruz. Birlikte karara bağlayacağımız bu yönetim, partiyi kongreye hazırlayacak geçici bir yönetim olacaktır. Ayrıca bu düzenlemenin güven sorununu tam olarak çözemeyebileceğinden hareketle istekli parti kadrolarına yönetim faaliyetini açmaya öneriyoruz.

IV- Yasal Partinin Kuruluş ve Kongre Hazırlık Sürecinin Başlanmasıyla İlgili İlk Yapılacak İşler

1. Merkezi faaliyete özellikle İstanbul'dan yetkin kadrolara katmak ve kurulmuş olan merkezi geniş yapının işbölümünü çabucak hale getirmek.

2. Günlük politik gelişmelere daha etkin müdahale etmek ve bunun gerektirdiği düzenlemeleri yapmak.

3. Parti üyeliği tarifi yapmak.

4. Eski TİP ve TKP üleriyle sempatizanların toplanarak, bu amaçla bir komisyon çalışmasını başlatmak.

5. İlçe üye dokümanlarını ÖB vasıtasıyla merkeze iletmek.

6. Parti içinde hızlı bir enformasyon akışını sağlamak.

7. TSİP ile birlikte hemen 10 Mart toplantısına hazırlanmak ve örgütlerimizin ortak faaliyetini gerçekleştirmek üzere görüşmeleri başlatmak.

8. Yerel düzeylerde, il ve ilçelerde birlik ve genel demokratik görevleri yerine getirecek ortak platformlar oluşturmak.

9. Siyasi partilerle 141 ve 142. maddeler sorunun çözümüne ilişkin her düzeyde görüşmelerde bulunmak.

10. Birleşik partinin kuruluş platformuna götüreceğimiz program ve tüzük ile ilgili görüş ve önerilerimizi belirlemek üzere geniş katılımlı tartışma toplantılarına başlamak.

9.2.1990

TEKİP
MERKEZ YÖNETİMİ

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI
TÜSTAV

"KONGRE SÜRECİ" ÖNERİSİ VE BİRLİK ÜZERİNE

Dünya'da sosyalist düşünce ve yapılanmaların yeniden biçimlendiği, sosyalist toplumun ve parti anlayışının yeniden tanımlanmaya çalışıldığı bir dönem yaşıyoruz. Biz de, tüm diğer partilerin geçirdiği derin kriz ve kimlik arayışı içindeyiz. Sosyalist hareketin-potansiyelin bütünü, bu sürecin öne koyduğu soruları cevaplayabilmek, ülkemizin gerçeklerini temel alan tanımlamalara ve politik açılımlara yönelebilmek sorunu ile karşı karşıya. Kısacası, marksistler, çağımızın ve ülkemizin ihtiyaçlarına cevap verebilecek yeni bir hareket yaratmak gibi büyük bir sorumluluk taşımaktadırlar. Bu ise, hareketin sadece bir dönemin zararlarından ve olumsuzluklarından arınmasından (bunu da kapsıyor) çok öte bir olgudur.

BİRLİKTE YENİLENME

Gerek TBKP kuruluş kongresinde, gerekse daha sonraki açıklamalarda altı defalarca çizildiği gibi, ülkemizde var olan hiç bir grup ya da partinin söz konusu yenilenmeyi ve/veya yeni politik alternatifi tek başına kotarması olası değildir (TBKP'nin temsil ettiği TİP-TKP birliği ile birlik sürecinin sonuçlanmadığı, ancak bir başlangıç oluşturduğunun belirlenmesi ve bu süreci tamamlamak ödevini öne koyması bu yaklaşımın ve elbette ülkemiz komünist hareketi tarihinin sürekli parçalanmalar yaratan geleneğini tersine döndürme isteminin sonucu idi). Bu sorunu sadece bir nitel/nicel politik güç sorunu olarak ele almamak gereği dünyada yaşanan köklü değişim sürecinde iyice ortaya çıkıyor. Ülkemizin sosyalist grup ve partilerinin geleneksel ve artık yıkılmış olan bir komünist hareket anlayışından, o politik kültürün içinden gelmiş olmaları gerçeği de, en geniş kesimleri kapsayan yeni bir hareket yaratmanın (birlikte yenilenmenin) asıl önemli verisini oluşturuyor.

Bu kapsamda, sosyalist birikimin "eskiyi aşması" (kendini aşması) ve çağın-ülkemizin gerçeklerine ve ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir politik-örgütsel yapılanmayı birlikte gerçekleştirmesi bir bütünlük oluşturduğu gibi, artık bir politik varlık-yokluk sorunudur da. Bu, (kısa vadede) hem sosyalist idealler, hem de (kısa ve uzun vadede) tek tek bütün parti, grup ve kişiler açısından söz konusudur.

Eski örgütsel-politik değerlerden, katagorik yaklaşımlardan, örgütsel-kişisel ayrıcalıklı konum ve önyargılardan bağımsızlaşılabilirdiği, yapısal tutuculuk ve örgütsel tabulardan kurtulunabilirdiği ölçüde "yeni politik kültür"ün ve bu kültürle yeni (sosyalist) alternatif birlik hareketinin önü açılacaktır.

TEK ÖN KOŞUL - DEMOKRATİK OLUŞUM VE YAPI

Hümanizmin, insan haklarının ve demokrasinin savunuculuğunu üstlenen, politik şiddeti reddeden bir hareket-parti oluşturmak istiyorsak; buna herkesin eşit koşullarda katılımını sağlamayı amaçlıyorsak ve gerçeğin kimsenin tekeline

olmadığını tüm samimiyetimizle söylüyorsak şu sonucun kaçınılmaz olarak benimsenmesi gerekmektedir: Hiç bir ön koşul koymadan, bu idealleri paylaşan herkesle ülkemizde sosyalist alternatif hareketi yaratmaya girişmek, bu yöndeki oluşumları koşulsuz desteklemek. Bu yapılanmanın demokratik bir süreçle oluşması tek koşul olabilir.

Sonuçta, bu hareketin gereğini duyduğu örgütün-partinin adı, yapısı ve ideolojik-politik anlayışı kendisinin belirleme hakkını tanımak samimi ve doğru bir yaklaşım olacaktır. Yoksa, aşağıdan yukarı demokratik bir oluşum iddiası havada kalacak, merkezi pazarlıklarla oluşturulmuş, kitlelere güven vermeyen dar bir oluşum kaçınılmaz olacaktır.

BİRLİKTE YASALLIK

Birliği, yani yeni alternatif oluşumu yaratmayı merkeze almak, parti ve kişilerin ülkemizde demokratikleşmeye katkıda bulunmalarını dışlamaz, tam tersine bunu da içinde barındırır. Nitekim, ülkeye dönüş ve açık-yasal çalışma eylemleri birlik politikası ile çelişmeyen, birliği gündemin alt sıralarına itme gerekçesi oluşturmayacak açılımlardı. Ancak, burada da birlik anlayışının merkezi eksenini oluşturduğunun yaşanması büyük önem taşıyordu. Oysa, yasallaşma eylemleri tutarlı ve ısrarlı bir birlik politikası (tüm açıklama ve kararlarda temel alınırken) yaşama geçirilmeden sürdürülmüştür. Parti ve kişilerin demokratikleşmeye katkılarının en azından birliğe hizmet etmesi, söz konusu katkıların duyarlılık gösteren herkesle birlikte yapılması için de özen göstermek gereklidir. Bu anlamda da, kararlarda öngörülenin tersine, bu eylemleri diğer güçlerle yürütme istemi salt bir dilek niteliğinde kalmıştır. Bir örnek vermek gerekirse; 3 Aralık Genişletilmiş Merkez Yönetim Kararı yeni partinin kurucular hareketini diğer marksist güçlerle birlikte oluşturmayı, bu doğrultuda görüşme ve girişimlerde bulunmayı öngörürken, yapılan eylem bu karardan henüz 5 gün sonra, sadece TBKP ile sınırlı biçimde yapılmıştır.

Politik yaşamın demokratikleşmesi yolunda yapılacak tüm katkılar ve çabaların ülkemizin ihtiyacı olan demokratik yenilenme sürecinin hızla geri döndürülemez boyutlara ulaşmasını sağlaması için kitlelerin güvenini ve desteğini kazanan bir politik çekim merkezini, odağı oluşturmak zorunludur. Yoksa, kısa dönemli etkiler, sonuçlar sağlansa da yetersiz kalınacaktır. Hele bu katkılar birlik konusunda güven sarsıcı biçimler kazanırsa olumsuz sonuçlar yaratmak kaçınılmaz olacaktır.

Nitekim, 11 Ağustos açıklamasından sonra, açıklamada sergilenen anlayışın tersine gelişen ve bu olumsuz sonuçları giderek yoğun biçimlerde yaşadığımız bir süreç izledik. Birlik konusunda insiyatifsiz ve hatta duyarsız, kendi örgütsel yapısını toparlayıp güçlenme sorunları içinde boğulmuş, tek başına yasallaşma mücadelesi verme kararlılığında olan (önce kendi tabelasını asmak isteyen) ve birliği kendi çizdiği platform ve koşullarda dayatmak isteyen bir profil çizilmiştir. Bunları her türlü iyi-kötü niyet gibi değerlerden bağımsız olarak,

sadece iş olarak ortaya konulanlar ve dışımızdaki aydınların, diğer sosyalist güçlerin değerlendirmelerini veri olarak yazmaktayım. Nitekim hepimizde de bu tabloya uygun bir temel anlayış ve sorunlara yaklaşım psikolojisi bir süre varlığını sürdürmüştür: "Önce kendimizi toparlayıp, örgütsel-politik sorunları hızla çözelim, birliğin ve yenilenmenin biçimlerini olgun biçimlerde sergileyelim ve buna uygun politik çalışma ve örgütlenme anlayışını bulalım. Böylece daha sonra gücümüzü birlik için harcayabiliriz." Tüm iyi niyetlere rağmen söz konusu örgütsel-politik sorunların giderek derinleştiğini görüyoruz. Şimdi görüyoruz ki, özellikle kaba hatlarla çizdiğim bu anlayış aslında kendimizle derin bir çelişkiye düşmektir. Nitekim, çözme çabasında olduğumuz bu sorunlar çağımızın, ülkemizdeki tüm diğer sosyalist grup ve partilerin de sorunudur. Çağımızın köklü değişimlerinin ve ülkemizin karmaşık politik yapısının önümüze koyduğu ihtiyaçları karşılama ve yenilenme becerisini tek başına gösterme beklentisi birlik politikası ile çelişen, birliği reddeden bir yaklaşımdır, sorunlarımızı derinleştirmesi de kaçınılmazdır. Bu nedenle, hiç tereddütsüz eski değerlerden ve kendi geleneksel-örgütsel yapımızdan bağımsız davranarak birlik hareketinin oluşumunu tek "örgütsel çıkar" biçiminde merkeze aldığımızı kanıtlayabilmeliyiz (TİP-TKP birlik sürecindeki program komisyonu çalışması bu bağımsızlaşmanın merkezi ölçekte olumlu bir örneğidir; söz konusu olan, şimdi bunu merkezi ve tüm örgütsel yapılar ve tek tek kişiler ölçeğinde yapabilmek). Bu yapılamazsa söz konusu çelişkinin sürekli yılgınlık, hayal kırıklığı ve kısır kadrosal-kişisel çatışmalar, sonu gelmeyecek "örgütsel meseleler" ve hesaplaşmalar üretmesi kaçınılmazdır. Son dönemlerde yaşanan istifa ve uzaklaşmalar, merkez organlara ve örgütün varlık nedenine karşı duyulan güvensizlik ve kuşkular bunun "doğal" göstergeleri olmuştur. Bir "kongre süreci" ile örgütsel-politik sorunları "netleştirme" önerisi de, aynı çelişkinin derinleştirilmesi anlamına gelecektir. Tam bir dağılma, iyice daralma ve amaçlanan politik işlevi görememe sonucu yaratacaktır. Bir an önce kitlelerin, sosyalist, demokrat güçlerin ve de partililerin özlemine ^{yanıt} vermeye; ülkemizin politik alternatif ihtiyacını temel alan birlik hareketini-partisini yaratmaya yönelmek kaçınılmaz sorumluluğumuzdur. Bu amaç için kendimizi hemen fesh etme kararlılığını taşıdığımız sergilenmelidir.

TBKP kuruluş kongre kararları, programı ve merkez kararları bu temel görevi yerine getirmek için gerekli zemini oluşturmaktadır. Bu nedenle, ön koşulsuz birlik görüşmeleri sürdürülmeli, tüm örgütsel yapılar ve tek tek üyeler, aşağıdan yukarıya birlik partisinin oluşum girişimleri ve katılımları için serbest bırakılmalı (görevlendirilmeli), bu anlamda açık-yasal politik çalışmaya girilmelidir. Bu süre içinde bir fesih kongresi ile kendi geçmişimizi, deneylerimizi değerlendirmenin örgütlenmesi şimdiden planlanmalıdır.

09.04.90

Ali Naki

19.3.90 Paris
TBKP.Fransa Bölge
Komitesi-Yürütme Kurulu.

KONGRE ÜZERİNE

Partinin içerisinde bulunduğu durumdan çıkması için, kongre gereklimidir ? Sorusuna TBKP Üyelerinin çoğunluğu kongrenin yapılması görüşünü dile getirdiler. Kongre yapılmalıdır, görüşünün çoğunluk olduğu bu yaklaşım kendi içerisinde iki bakış açısında oluştu. Bir grup TBKP üyesi, nasıl bir kongre sorusundan hareketle, Merkez yönetimin öngördüğü kongre biçimini kabul etmemektedir. Bu görüşte olan TBKP üyeleri, Merkez yönetiminin düşündüğü kongrenin demokratik bir ortamda yapılmayacağı görüşü taşımaktadır. Bu düşüncüy taşıyan TBKP üyelerine göre kongre şu koşullarda gerçekleşebilir.

- 1-Yapılacak kongre TBKP üyelerinin iradesini taşımalıdır.
- 2- TBKP den ayrılmış üye ve çevrelere kongreye katılma olanakları sağlanmalıdır.
- 3- Kongre yalnızca yönetim sorunlarıyla sınırlı bir amaç taşımamalıdır.
- 4- Yapılacak kongre, Parti politikasının açmılanmasını yapmalı bu yanıylada önüne politik, teorik, örgütsel amaçlar koymalıdır.
- 5- Parti içerisinde var olan ve olabilecek eğilimlerin bir birlerini dışlayacağı bir amaç güdülmemeli çeşitlilik içerisinde birliktelik : amaçlanmalıdır.

Yukarıdaki, genel düşünceler içerisinde olan bir grup TBKP li üye, merkez yönetiminin amaçlarında bu yaklaşımları görmekte sonuç olarakta yönetimin kongre önerisi kabul etmemektedir.

Kongre yapılmalıdır diyen bir grup TBKP li ise bu konuda yalnızca 'Kongre yapılmalıdır' görüşünü savunmaktadır. Her iki eğilimden yoldaşların birarada tartışması olanaklı olamaz. Bölge düzeyinde Kongre yapılmalıdır diyen yoldaşlar arasında hangi eğilimin ağırlıklı olduğunu kesinlikle saptamak olanaklı olamaz.

Kongre yapılmamalıdır diyen TBKP üyeleri ise azınlık eğilimdir. Bu görüşe göre, 1-Kongre öncesi yapılan tartışmaların içeriği düzey ve biçimi bu koşullarda yapılacak bir kongreyi demokratik olup olamayacağı tartışmalıdır. 2- Kongre belli bir amaç ve hazzarlanmayı gerektirmektedir 3- Partinin içerisinde bulunduğu durumdan çıkartmak amacıyla demokratik bir biçim, içerikte konferans toplanmalıdır.

Diğer bir görüş ise kongre yapmak amacıyla konferans toplanmasıdır.

I4I-I42 MADDELER, 'K' İSMİ -YASAL PARTİ

Görüşmelerde yer alan üyelerin büyük bölümü, önce I4I-I42 maddeler kalkmalıdır görüşündeler. 'K' partisi üzerinde yasak sürer-benimsenmiyorlar. Bu görüşte olan TBKP lilere göre 'önce' yasaklar kalkmalıdır. Sonra isim sorununun tartışılabilineceği görüşü ileri sürülürken yine bir kısım TBKP üyesi, yasaklar kaldıktan sonra kurulmalıdır düşüncesindeler. Yasaklar kalktıktan sonra kurulacak partinin ismi ne olabilir sorusuna farklı yaklaşan üyeler arasındaki oran 1 kesinlikte saptamak olanaklı olamadı.

Bu tartışmada azınlıkta kalan görüş ise ; Komünistler özgürce çalışabilmelidir. I4I-42. maddeler fiili olarak kalkmıştır. Dolayısı ile ismi 'K' olmayan bir partinin kurulmasının 'K' hareketin özgürlüğü-yasallığı ile çelişmeyeceği görüşünü savunulmaktadır. Bu görüşe göre, K.S nin salıverilmesi için geniş bir kampanya yürütülebileceğini düşünmektedir.

BİRLİK SORUNU

Bu konuda birbirine yakınlaşan ve birbirinden uzaklaşan öneriler sunuldu, görüşler ortaya atıldı. Ortak eğilim birliğin gerçekleşmesi yanındadır. Ancak özel olarak ağırlıklı görüşün ne olduğunu söylemek zor. Birlik, hangi amaçlar etrafında, kiminle ve nasıl sorularına çeşitli öneriler getirildi. Kısaca, 1-Birlik yukarıdan antlaşma değildir 2- 'B', sorumlulukların aritmetik paylaşımında değildir. 3-TİP-TKP birliğinden ders çıkartılmalıdır. 4- Birlik, genişlik programatik düşüncelerde sağlanmalıdır. Nasıl bir, sosyalizm. Nasıl bir parti ? Kürt sorunu etrafında tartışılmalıdır. 5- Birlik, ne II. nede III. enternasyonalizm temellerinde kurulabilir. Yeni parti her iki enternasyonalin olumlu yanlarını alan ancak her ikisinin de aşan bir kapsamda olabilir. 6- Bir yoldaş, TBKP Birlik çalışmalarına ara vermelidir dedi. 7-Birlik süreci ve tartışmalarında TBKP kendi örgütsel -Politik tutumlarını korumalıdır.

TBKP NİN DEVAMI-ÖRGÜTSEL VARLIK.

Yeni bir oluşum gerçekleşene kadar TBKP var olmalıdır. Bu görüş Parti lilerin ortak düşüncesidir. Birleşmek için partilerin örgütlerin dağıtılmasını savunan görüşlerin sorumsuzluk içerisinde oldukları görüşüne varıldı. Bu görüşten hareketle tutum alanların doğru olmaları ve çıkışsız bir yolu seçtikleri dile getirildi.

Bir toplantıya katılan TBKP üyesi, partinin dağıtılmasına yakın şeyler söyleyerek toplantıdan ayrıldı.

YÖNETİM SORUNU

TARTIŞMALARIN GÜNDEME GELİŞ BİÇİMİ

Çoğunluk Üye, bu tartışmaların gecikmiş olduğunu ve hızlı bir biçimde önemli konular üzerine karar vermenin sağlıklı olamayacağını belirttiler. Böyle bir durumda üyelerin görüşlerinin ne kadar dikkate alınacağını kuşkulu olacağı söylendi.

Başka bir yoldan, bu tartışmaların başka hiç bir partide olamayacak bir biçimde demokratik olduğunu belirtti.

SONUÇ YERİNE

Uzun süredir Parti içerisinde var olan sorunların kısa sürede tartışıyor olması ve bu yöntemle kesin sonuçlara ulaşılması olanaklı ve sağlıklı da değildir. Tartıştığımız konuların önemi, genişliği nedeniyle daha olanaklı koşullarda görüşlerimizi karşılaştırebilmeliyiz. Belli konular üzerine ana eğilimleri belirtmeye çalıştık. Anlaşılacağı gibi böyle bir çalışma güçlükler taşımaktadır. Bu yazının sınırlı olanaklarıyla ifade edilmeye çalışılan görüşler ve görüşler arasındaki farklılar kesin ve mutlak olamıyor. Bu durumda tartışmaya devam etme görüşlerimizi karşılıklı olgunlaştırma ve farklı görüşlerin birbirlerini daha iyi anlamaya ihtiyaç duymaktayız.

Ayrıntılı ve değişik görüşleri karşılaştıran ayrı bir yazıya hazırlamaktayız. Ayrıca yürütme kurumuzu bağlayacak ve kongre üzerine görüşlerimizde özel olarak hazırlamaktayız.

Çalışmalarınızda Başarılar
esenlikler dileriz.

Yürütme Kurulu
Y.ÖZKAN.

III.